

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

KÖZHASZNÚSÁGIMELLÉKLET
a
Bethlen Gábor Alapkezelő Közhasznú Nonprofit Zrt.
2015. december 31-i
fordulónapra készített éves beszámolójához

Budapest, 2016. február 29.

1. A Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. szervezet azonosító adatai:

Név:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.
Székhely:	1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Bejegyző határozat száma:	01-10-047008/7
Nyilvántartási szám:	01-10-047008
Képviselő neve:	dr. Lélfa Koppány

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A társaság az általa ellátandó közfeladatot az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. Törvényben (továbbiakban Civil tv.) foglaltak szerint látja el.

A társaság által ellátandó közfeladat: a BGA tv.-be foglalt állami feladatok megvalósítása:
BGA tv. 1.§ (1a) Az Alap fedezetet nyújt a Magyarország határain belül és kívül élő magyar közösségek kölcsönös megismerése, valamint a nemzeti teljesítmény legfontosabb példáinak bemutatása, továbbá a magyarságismereti és nemzetpolitikai kutatások elősegítése érdekében létrehozott Magyarság Háza működéséhez.

A BGA tv. 9. § (1) Az Alapból megítélt támogatások folyósításával, felhasználásának ellenőrzésével és nyilvántartásával összefüggő, illetve az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti feladatokat az Alap kezelő szerveként a Magyar Állam tulajdonában lévő Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. látja el.

(4) A határon túli magyarságot érintő gazdaságfejlesztési és vállalkozásösztönzési programok lebonyolítását és a támogatásközvetítési feladatok ellátásának összehangolását az Alap kezelő szerve végzi.

A BGA tv.-ben kijelölt közfeladatainak teljesítéséhez a társaság a 367/2010. (XII.30.) Korm. rendelet szerint vesz részt:

A társaság a vonatkozó jogszabályokban és a hivatkozott rendeletben meghatározottak szerint felelős az Alap tervezési, kötelezettségvállalási, bevétel-előírási, szerződéskötési, utalványozási, ellenőrzési, államháztartási, információszolgáltatási, beszámolási feladatainak ellátásáért, és az Alap működtetési és pályázat elbíráló feladatainak elvégzéséért. Az Alapkezelő a nemzetpolitikáért felelős állami vezető felkérésére közreműködik a feladatkörébe tartozó nemzetpolitikai támogatási stratégia kialakításában.

Közhasznú tevékenységként látja el a BGA tv. 1.§ (1a) és a Civil tv. 2.§ 20. alapján a hazai és határon túli, illetve határon átnyúló együttműködésekben megvalósuló civil, oktatási és ifjúsági közösségekkel kapcsolatos kutatási, módszertani fejlesztési, valamint a hazai és nemzetközi tapasztalatok feltárásával, feldolgozásával kapcsolatos feladatokat.

A BGA Zrt. feladata

- a) az Alap pénzeszközeinek kezelése,
- b) a Kollégium működési feltételeinek biztosítása,
- c) a Bizottság döntéseinek előkészítése és végrehajtása,
- d) a pályázati rendszer működtetése, ideértve a nem pályázati úton nyújtott támogatások lebonyolítását is,
- e) a pályázókkal, kérelmezőkkel való szerződéskötés,
- f) a támogatások pénzügyi utalása,

- g) a támogatott pályázatok, kérelmek pénzügyi elszámoltatása és szakmai beszámoltatása,
- h) a pénzügyi és teljesítmény-ellenőrzések szervezése és lebonyolítása,
- i) az Alap beszámolójának és költségvetésének közzététele,
- j) a vonatkozó jogszabályokban előírt nyilvánosság biztosítása,
- k) az Alap honlapjának működtetése, továbbá
- l) a határon túli magyarságot érintő gazdaságfejlesztési és vállalkozásösztönzési programok lebonyolítása és a támogatásközvetítési feladatok összehangolása,
- m) A Magyar Diaszpóra Tanács , valamint a MÁÉRT és szakbizottságai üléseinek megszervezése és lebonyolítása,
- n) mindazoknak a kötelezettségeknek az ellátása, amelyeket jogszabály az Alapkezelő számára előír.

A BGA Zrt. működtetésére rendelkezésére álló 2015. évi források és azok felhasználása

Forrás megnevezése	Szerződés száma	2014. évi támogatási bevétel 2015-re átvihető maradványa	2015. évi működtetési támogatási bevétel	2015-ben felhasznált összeg	Maradvány (2016-ra átvihető)
2015 évi támogatási bevétel működtetési költségek fedezetére	Költségvetési törvény alapján	94 628 462	727 599 000	642 566 332	85 032 668
Összesen		94 628 462	727 599 000	642 566 332	85 032 668

3. Támogatáskezelési tevékenység

3.1. „Szülőföldön magyarul” támogatás

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Státusztörvény) 14.§ (1) bekezdése rendelkezik az óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásáról, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásáról.

A Státusztörvény alapján a korábbi évekhez hasonlóan a „Szülőföldön magyarul” munkacímet viselő támogatási program megjelentetését valósítottuk meg.

A 2014/2015-ös tanévre vonatkozó támogatási igényléseket 2015. március 10. – április 24. közötti időszakban lehetett benyújtani az érintett régiókban, melyek Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia és Horvátország.

A 2015. évi támogatási kérelmek és azok forrásigénye:

Ország	Támogatott igénylések száma (fő)		Összes támogatás (Ft)
	Nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás összesen (fő)	Hallgatói támogatás összesen (fő)	
Románia	152 789	1 517	2 632 218 400
Szlovákia	46 023	130	795 047 451
Szerbia	23 753	77	412 373 642
Ukrajna	19 470	300	335 724 000
Horvátország	1 016	0	17 475 200
Szlovénia	385	0	6 622 000
Lebonyolítói támogatás			176 672 000
Összesen	243 436	2 024	4 376 132 693

Románia

A korábbi évhez hasonlóan, a kifizetés szakaszosan történt, hetente, a támogatottak ennek megfelelően ütemezetten vehették át az egyes OTP fiókokban a támogatást. A támogatottak értesítéséért a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége felelt. A támogatások kifizetése 2015 októberében kezdetét vette. 2015. december végéig 143 810 fő számára került kifizetésre a nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás, továbbá 890 fő részére került kifizetésre a hallgatói támogatás.

Szlovákia

A támogatottak értesítéséért a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége felelt, a támogatások célba juttatását a szlovákiai OTP Bank végezte. A támogatások kifizetése 2015 októberében kezdetét vette, 2015. december végéig 43 633 fő számára került kifizetésre a Nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás, továbbá 120 fő részére került kifizetésre a Hallgatói támogatás.

Szerbia

A helyi lebonyolító, a Concordia Minoritatis Hungaricae végezte a támogatottak kiértesítését. A támogatások kifizetése 2015 októberében vette kezdetét. 2015. december végéig 23 484 fő számára került kifizetésre a Nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás, továbbá 66 fő részére került kifizetésre a Hallgatói támogatás.

Kárpátalja

A támogatás kifizetésére a "KMKSZ" Jótékonyági Alapítvány külön számlát nyitott az OTP Banknál, mely felett a BGA Zrt. rendelkezik. A kifizetéseket a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány, a helyi lebonyolító, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-vel együttműködve teljesítette.

A megítélt támogatások 2015. szeptember végén kerültek kifizetésre.

Horvátország

Az igénylők viszonylag kis száma miatt a kifizetések a helyi lebonyolító, azaz a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közreműködésével valósult meg. A támogatottak 100 %-a 2015. szeptemberében megkapta a támogatást.

Szlovénia

Szlovéniában nincs OTP közreműködő partner, ezért a támogatási összeget a lebonyolító, azaz a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet juttatta el a kedvezményezetteknek. A támogatottak 100 %-a 2015. szeptemberében megkapta a támogatást.

3.2. „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás

2015. március 6-án a Bethlen Gábor Alap Kollégiuma február 3-i ülésének javaslatai és a Bethlen Gábor Alap Bizottságának 16/2015 (II. 27.) számú határozata értelmében megjelentek „A magyar kultúráért és oktatásért” központi és regionális pályázati felhívásai.

- A nyílt pályázatok esetében a rendelkezésre álló keretösszeg 800 000 000,- Ft volt. Ebből 600 000 000,- Ft központi felhívás, 200 000 000,- Ft regionális pályázati felhívás keretében került meghirdetésre, Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja vonatkozásában.
- A pályázatok megvalósítási időszaka: 2015. január 1. – 2015. december 31. volt.
- Elszámolási határidő: 2016. január 30.

3.2.1. Központi pályázati felhívások

A 2015. év központi pályázati felhívás tárgyai:

- I. A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási és kutatási programok támogatása
- II. A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, könyvkiadás támogatása
- III. Civil szervezetek, illetve egyház, belső egyházi jogi személyek által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének, valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések és ingatlan-beruházások támogatása

Igényelhető támogatási összeg:

- Erdély, Felvidék, Vajdaság és Magyarország esetében 600 000,- Ft – 3 000 000,- Ft közötti összeg,
- Horvátország, Muravidék esetében 200 000,- Ft – 3 000 000,- Ft közötti összeg,
- Kárpátalja esetében 500 000,- Ft – 3 000 000,- Ft közötti összeg.

A beérkezett pályázatok száma összesen 1 725 volt. A beérkezett pályázatok elbírálását a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el 2015. június 9-én tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága 60/2015. (VI.17.) számú határozatában döntött a beérkezett pályázatokról.

A beérkezett érvényes, valamint a támogatott pályázatok száma a központi felhívás esetében:

A központi pályázati felhívásokra beérkezett pályázatok száma			
Régió/Ország	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok (db)	Támogatott pályázatok (db)
Felvidék	334	326	148
Kárpátalja	211	211	91
Erdély	704	697	372
Vajdaság	202	196	69
Horvátország	48	48	35
Muravidék	51	51	43
Magyarország	175	175	36
Összesen	1 725	1 704	794

A központi pályázatok esetében a pályázati keretösszeg a teljes beérkezett pályázati igény 16,9%-nak támogatására, a támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének 33%-ára nyújtott fedezetet. A Bizottsági döntést követően elindult a támogatási szerződések megkötésének folyamata, mely október hónapban zárult le, a támogatott célok, projektek megvalósítása folyamatban van.

3.2.2. Regionális pályázati felhívások

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a kisebb összegű programok/kezdemenyezések megvalósítására a 200 000 000,- Ft-ot különített el, melyre a négy nagyobb régióban, a határon túli közreműködő szervezetekkel is együttműködve, önálló pályázati felhívást jelentetett meg „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás keretében. A 200 000 000,- Ft keretösszegű pályázati felhívásokra 1 859 pályázat érkezett be.

Regionális erdélyi, felvidéki és kárpátaljai felhívások pályázati felhívások:

- I. A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatása
- II. A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, kiadványok támogatása
- III. A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása
- IV. Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének támogatása

A vajdasági regionális pályázatokat, a helyi sajátosságok figyelembe vételével kilenc tárgyban hirdette meg a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. az alábbiak szerint:

- I. A magyar közösség céljait szolgáló hitéleti tárgyú támogatások, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények programjainak támogatása.
- II. A magyar közösség céljait szolgáló oktatási tárgyú támogatások.
- III. A magyar közösség céljait szolgáló közművelődési tárgyú támogatások.
- IV. A magyar tudományos életet szolgáló támogatások.
- V. A magyar közösség céljait szolgáló művészeti tárgyú támogatások.
- VI. A magyar közösség céljait szolgáló helyi jellegű média támogatása.

- VII. A magyar közösség céljait szolgáló, nem szorosan önazonosságtudat-ápoló magyar civil szervezetek támogatása.
- VIII. Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek működésének, rezi jellegű fenntartási költségeinek támogatása.
- működési kiadások támogatása: (személyi kifizetések és azok járulékai, anyag- és tárgyi eszköz beszerzése, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási és iroda-fenntartási költségek).
- IX. A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása.

A beérkezett, érvényes, valamint a támogatott pályázatok száma régiókénti bontásban:

A regionális felhívásokra beérkezett pályázatok száma			
Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Támogatott pályázatok (db)
Felvidék	411	394	299
Kárpátalja	262	262	198
Erdély	746	739	364
Vajdaság	440	440	269
Összesen	1 859	1 835	1 130

A pályázati keretösszeg a teljes beérkezett pályázati igény 21,5%-nak támogatására, a támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének közel 35%-ára nyújtott fedezetet.

3.3. Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. folytatva a korábbi évek gyakorlatát a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával és a Budapesti Ügyvédi Kamarával együttműködve 25 fő részére 2014-ben meghirdette a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat a 2014/2015-ös, 2015-ben 2015/2016-os tanévre a szülőföldjükön felsőoktatási jogászképzésben résztvevő, nappali tagozatos román, szlovák, szerb, ukrán, horvát és szlovén állampolgárságú magyar nemzetiségű hallgatók számára.

Az ösztöndíj összege: 600 000,- Ft/fő/év

2014/2015-ös tanév: az ösztöndíjasok 2015. szeptember 30-i határidővel benyújtották a III. szakmai beszámolót, amelyek ellenőrzése, teljesítése valamint a pályázatok lezárása megtörtént.

2015/2016-os tanév: 2015. május 1-jén meghirdetésre került a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj 2015/16-os tanévre szóló pályázati felhívása. A határidőig 44 pályázó nyújtott be pályázatot, a Bethlen Gábor Alap Kollégiumának javaslata alapján a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező Bizottság 114/2015 (XII.1.) határozatában 25 fő ösztöndíjazása mellett döntött. Erdélyből 17, Vajdaságból 4, Felvidékről 3, Kárpátaljáról pedig 1 fő részesült ösztöndíjban.

3.4. „Tematikus évek” támogatási program

A Bethlen Gábor Alap részére a „2015. a külhoni magyar szakképzés éve” program megvalósításáról szóló 1681/2014. (XI. 26.) Korm. határozat alapján a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” program megvalósítása érdekében a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága megállapodás keretében egyszeri jellegű feladat átadással kapcsolatos forrás átadással 500 000 000,-
Bethlen Gábor Alapkezelő Közhasznú Nonprofit Zrt. 2015. évi Közhasznúsági melléklete

Ft-ot adott át (mely összeg 487 000 000,- Ft feladatmegvalósítási forrás, 13 000 000,- Ft feladat végrehajtásához kapcsolódó arányos működési költség).

A támogatott tevékenység időtartama 2015. február 1. – 2016. március 31.

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága a 2015. év tematikus programjaként a szakképzés tárgykörét jelölte meg, a kormányzati prioritásokhoz illeszkedve meghirdette a **2015. a külhoni magyar szakképzés éve** című programot. A tematikus programsorozat célja a külhoni magyar szakképzés, szakoktatás ösztönzése, segítése. A célok megvalósítása érdekében a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. tematikus pályázatokat hirdetett meg, egyedi támogatásokat biztosított, továbbá szakmai rendezvényeket, konferenciákat, tájékoztató kommunikációs eseményeket szervezett.

3.4.1. A programsorozat keretében meghirdetett pályázati felhívások

A tematikus programsorozat keretében a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. meghirdette a **„2015. a külhoni magyar szakképzés éve nyílt pályázati felhívás non-formális pedagógiai módszerek alkalmazásának elősegítése”** (a továbbiakban: **Pedagógusok együttműködésének támogatása**) című pályázati felhívását. A pályázati felhívás megjelentetését követően 72 db pályázat érkezett be. A beérkezett pályázatokról a Bethlen Gábor Alap Kollégiumának javaslatai alapján a Bethlen Gábor Alap Bizottsága az 59/2015.(VI.17.) számú határozatában döntött. A Bizottság 46 pályázatot támogatott, 26 pályázatot forráshiány okán elutasított. A támogatott pályázatok megítélt összege 5 000 000,-Ft volt.

A tematikus programsorozat keretében a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. további két pályázati felhívást jelentetett meg, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett „Átjárhatóság ösztöndíj program” részeként. A program két pillérre épült, ezt fedi le az alábbi két két pályázati felhívás.

„Külhoni magyar szakképzés támogatása-gyakornoki program” című pályázati felhívás, melyet a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. meghívásos pályázat keretében bonyolított le. A felhívásban 5+1 fős csoportok (5 diák és 1 vezető tanár) jelentkezését várták külhoni magyar szakképző intézmény diákjai és vezető tanárai részéről. A kiírt pályázati felhívásra 28 csoport nyújtott be pályázatot. A beérkezett pályázatokról a Bethlen Gábor Alap Bizottságának 64/2015.(VI.24.) számú határozata döntött. A támogatott pályázatok összesített támogatási igénye és egyben a megítélt támogatás összege 13 300 000,- Ft volt.

„Külhoni magyar szakképzés támogatása-intézményi program” című felhívás, mely a fogadó magyarországi intézmények számára kiírt meghívásos pályázat. A pályázatokat 2015. május 30-ig lehetett benyújtani a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez. 15 magyarországi szakképzési intézmény pályázott. A beérkezett pályázatokról a Bethlen Gábor Alap Bizottságának 67/2015.(VII.02.) számú határozata döntött. A támogatott pályázatok összesített támogatási igénye és egyben a megítélt támogatás összege 47 039 060,- Ft volt.

Támogatott pályázatok régiós bontásban:

Régió/Ország	Pályázati felhívások		
	Pedagógusok együttműködésének támogatása (Ft)	Külhoni magyar szakképzés-gyakornoki program (Ft)	Külhoni magyar szakképzés-intézményi program (Ft)
Erdély	3 000 000	8 075 000	
Vajdaság	540 000	2 850 000	
Felvidék	540 000	1 900 000	
Horvátország			
Kárpátalja	860 000	475 000	
Magyarország			44 458 300
Összesen:	4 940 000	13 300 000	44 458 300

3.4.2. A programsorozat keretében nyújtott egyedi támogatások

A tematikus programsorozat keretében egyedi támogatásban részesültek a határon túli szakképző intézmények és társszervezetei. A megítélt támogatásokról a Bethlen Gábor Alap Bizottsága döntött.

A támogatott egyedi kérelmek régiós bontásban:			
Régió/ország	Támogatott intézmények száma (db)	Támogatási összeg (Ft)	Kiutalt összeg december 31-ig
Erdély	11	129 101 700	129 101 700
Vajdaság	4	60 000 000	60 000 000
Felvidék	13	70 500 000	70 000 000
Horvátország	2	17 500 000	17 500 000
Kárpátalja	4	50 000 000	50 000 000
Magyarország	1	700 000	700 000
Összesen:	35	345 301 700	345 301 700

3.4.3. Szakmai rendezvények konferenciák

A Bethlen Gábor Alap Bizottságának 54/2015. (V.27.) számú határozata rendelkezett a 2015. évi Egyéb támogatások előirányzat terhére a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” programjainak megvalósítására 79 000 000,- Ft vissza nem térítendő támogatásról, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. részére. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által megvalósított tevékenységeket az alábbi, tematikus csoportosításban mutatjuk be.

I. Kutatási feladatok:

- **Térségi jelentések** készítése a kárpát-medencei szakképzés helyzetéről: a program tudományos alátámasztottsága, valamint a külföldi magyar szakképzés lehető legrészletesebb felmérése érdekében mindösszesen 12 térségi jelentés készült el a külföldi magyar szakképzés helyzetéről. Az egyes jelentéseken keresztül bemutatásra kerültek a térségek általános jellemzői, a munkaerőpiaci jellegzetességek, az egyes térségek középfokú szakképzési sajátosságai, a magyar nyelvű szakképzés helyzete, valamint fejlesztési terveik. Továbbá minden egyes jelentés javaslatot is tartalmazott arra nézve, hogy az adott térségben a magyar nyelvű szakképzés minőségének javítása érdekében milyen további fejlesztések szükségesek.
- **Infógrafikák:** a Nemzetpolitikai Kutatóintézet, valamint a HÉTFA Kutatóintézet által készített felmérések alapján összeállításra került 1 magyarországi, valamint összesen 6 külföldi (régióként 1-1) infógrafika, melyek látványos, könnyen feldolgozható formában, azonban komplex módon ismertetik a szakképzés és a munkaerőpiac helyzetét.

II. Módszertani kézikönyvek:

- **Vállalkozói szemléletfejlesztő kézikönyv:** a pedagógusoknak szóló módszertani ajánlásokat, valamint gyakorlatgyűjteményeket tartalmazó kiadvány a hagyományos iskolai környezetben, a mindennapokban alkalmazható tudásanyagot mutat be, mely három fő területet érint: tehetséggondozás, pályorientáció, valamint a tanárok önfejlesztése. A kézikönyv külön fejezetekben tér ki a probléma alapú tanulásra, a kreativitás és innovációs képesség fejlesztésére, a nyilvános beszédre, valamint a vállalkozói életútban rejlő lehetőségekre.
- **Gazdálkodói kézikönyv:** A „Gazda lennék! továbbképzéshez elkészült egy komplex tananyag, melynek célja, hogy bemutassa az agrár-ágazathoz kapcsolódó fontosabb alapfogalmakat és ismereteket. A kézikönyv ismerteti többek közt a helyi termékek fogalmát, az egyes eredet-megjelöléseket, a termelői piacokra vonatkozó fontosabb szabályokat, a termelés és értékesítés lehetőségeit, valamint a finanszírozásra és szaktanácsadás igénybevételére vonatkozó lehetőségeket.

III. Képzések és rendezvények:

- **Kárpát-medencei körút** tájékoztató rendezvénysorozat és képzés: a Kárpát-medencei inspirációs körút keretében 3 órás (180 perces) foglalkozásokat valósítottunk meg a vállalkozói készségek fejlesztése témájában külföldi magyar, szakképzésben tanuló diákcsoportok számára. A tréning a kreativitás, kockázatvállalás, innováció témák köré összpontosult, 20-25 fős csoportokban, nem-formális pedagógiai módszerek, interaktív játékok és gyakorlatok formájában. A körút során öt régióban 45 csoport került bevonásra.
- **Szakma Sztár** (2015. április 26-28., Budapest): a 2015-ben nyolcadik alkalommal megrendezett Szakma Sztár rendezvényen 150 külföldi magyar diák vehetett részt a program keretében. A diákoknak lehetőségük nyílt rá, hogy végigkövessék a versenyszámokat, tájékozódjanak a szakmák által nyújtott lehetőségekről, valamint felvegyék a kapcsolatot a magyarországi intézményekkel.
- **„Gazda lennék!” továbbképzés** (2015. június 19., Budapest): a 25 külföldi résztvevővel zajló továbbképzés azt a célt szolgálta, hogy a résztvevők könnyebben megbirkózhassanak a gazdálkodás induló feladataival, nehézségeivel. Átfogó tudást kívántunk nyújtani a térség kezdő vállalkozói számára rendelkezésre álló lehetőségekről, valamint jó gyakorlatok bemutatásával segíteni az innovációt a gazdálkodásban.
- **Nyári továbbképzés** (2015. augusztus 02-07., Pécs): a nyári továbbképzésen a külföldi szakképző intézményekben tanuló diákok és kísérőtanáraik csapatait hívtuk meg. Egy csapat 1 vezető-tanárból, valamint 4 diákból állt, a rendezvényen mindösszesen 100 fő vett részt. A továbbképzés során professzionális trénerek segítségével megtörtént az egyéni készségek felmérése, valamint a problémaérzékenység, kreativitás és innováció, a

működés és fenntartás, a jövőkép és életpálya témakörében adható, hosszútávon hasznosítható ismeretek átadása.

- **Őszi képzés** (2015. október 16-18., Simontornya)
Gazdaságfejlesztés a szülőföldön maradás és egyéni boldogulás szolgálatában címmel megrendezett 3 napos szakmai hétvége 65 külföldi magyar főiskolai és egyetemi hallgató részvételével zajlott. Erdélyből 28, a Vajdaságból 18, Kárpátaljáról 11, a Felvidékről hét, Horvátországból pedig egy diák. A háromnapos tanácskozáson a fiatalok előadásokon, szeminárium-beszélgetéseken vehettek részt. A konferencia továbbképzési részében a gazdaságfejlesztés, a szakképzés, az egyéni boldogulás és a szülőföldön maradás egymásra ható kapcsolatáról cserélhettek gondolatot.
- **Tájékoztató rendezvény** (2015. november 30. Budapest): a rendezvényen a Nemzetpolitikai Kutatóintézet és a HÉTFA Kutatóintézet által a Kárpát-medence oktatásáról és szakképzéséről készített kutatások és felmérések eredményei kerültek bemutatásra. Az eseményen együttműködési megállapodás aláírására is sor került a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium és a Szlovákiai Magyar pedagógusok szövetsége között, valamint bemutatásra kerültek a regionális szakképzés-fejlesztési koncepciók.
- **Programzáró rendezvény** (2016. január 29., Budapest): a közel 240 fő részvételével zajló eseményen sor került a 2015-ös tematikus év lezárására, az eredmények kiértékelésére, valamint megtörtént a „2016 a külföldi magyar fiatal vállalkozók” évének bemutatása.

IV. Szakmai módszertani csomag (Csodasarak): a „Miénk a város!” című játékos programon a 2015-ös évben közel 3 000 óvodás és kisiskolás vett részt, aminek keretében a gyerekeknek naponta feladatokat kellett megoldani: rajzolni, gyurmázni, hajtogatni, varrni, írni, stb. A program időtartama alatt hetente egy-egy mesterséget megjelenítő meséhez tartozó feladatok megoldása volt a cél, így ismertetve meg és népszerűsítve a régi mesterségeket és a szakképzést a célközönség körében. A játékban részt vevő óvodák és kisiskolák közül az 50 legeredményesebben játszó intézmény között kiosztásra került 50 db, egyenként átlagosan 14 társasjátékot és 21 könyvet tartalmazó „Csodasarak” elnevezésű csomag, valamint további 10 intézmény számára társasjáték-csomag.

3.5. „Testvér-települési programok és együttműködések” pályázati felhívás

Az Alapkezelő a testvér-települési együttműködések erősítése céljából 2015. május 20-án pályázati felhívást jelentetett meg magyarországi települési önkormányzatok számára. A pályázatban be kellett mutatni, hogy mely (legalább egy) határon túli településsel együttműködve kívánja a pályázó a megpályázott programot 2015. június 1. – 2016. április 30. között megvalósítani.

A megpályázott tevékenységeket a programban/projektben részt vevő országok (Magyarország, Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria) valamelyikében kell megvalósítani.

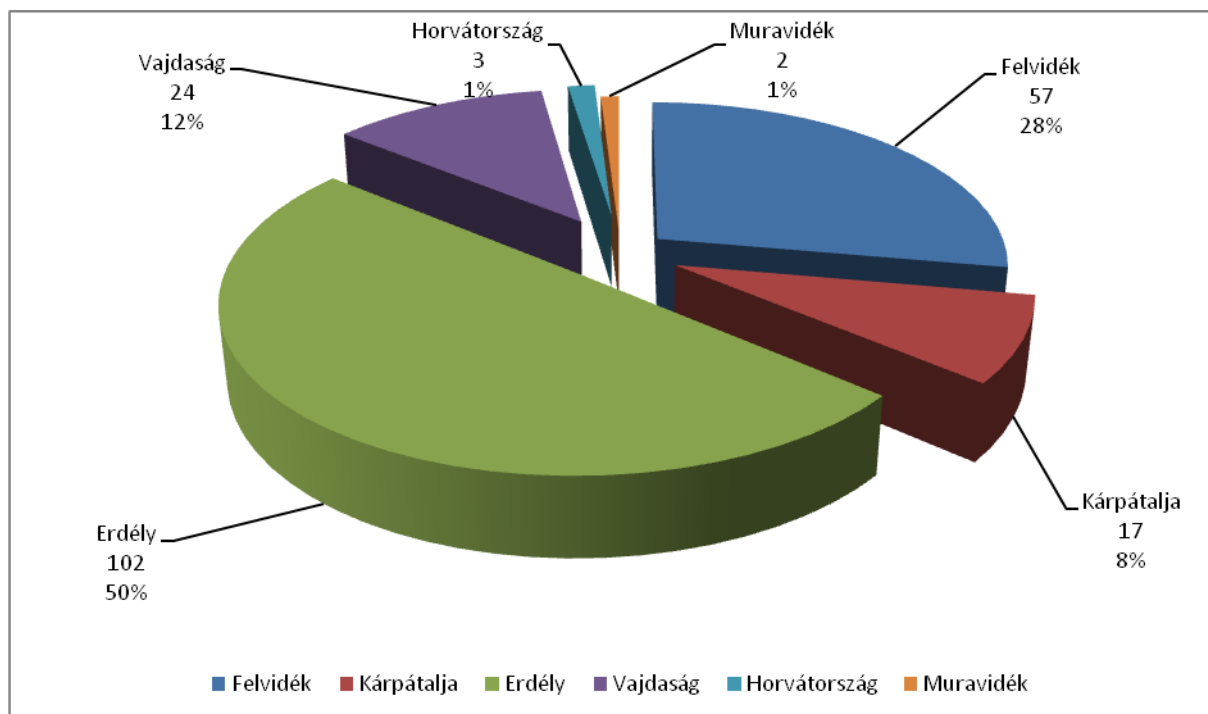
A települések pályázhattak az alábbi célok valamelyikének megvalósítására:

- meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése magyarországi önkormányzatok és Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria önkormányzatai között,
- a tapasztalatcsere, a tudás és a legjobb gyakorlatok átadása,
- a magyar történelemhez kapcsolódó események és a nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó közösen megvalósítandó programok támogatása,

- a testvér-településeken működő oktatási és nevelési intézmények együttműködésének támogatása, a kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományőrző tevékenységek megvalósítása,
- új testvér-települési kapcsolatok kiépítése céljára.

A pályázatokat 2015. május 20. és 2015. június 19. között lehetett benyújtani a NIR segítségével. Az egy pályázattal elnyerhető, vissza nem térítendő támogatás összege 500 000-2 500 000,- Ft-ig terjedt. A teljes támogatási keretösszeg 100 000 000,- Ft volt. A felhívásra 163 db pályázat érkezett be. A beérkezett pályázatokról a Bethlen Gábor Alap Bizottságának 73/2015.(VII.20.) számú határozata döntött. A beérkezett pályázatok közül 123 db részesült támogatásban, 40 pályázat forráshiány miatt nem részesült támogatásban.

A támogatott testvér települési programok megoszlása régiónként

3.6. Kárpátaljai rendkívüli kormányzati intézkedések keretében nyújtott támogatások

A Magyar Kormány az 1219/2015. (IV. 17.) számú határozata értelmében az alábbi célok támogatására 652 000 000,- Ft összeget különített el:

- kárpátaljai óvodai gyermekétkeztetési program támogatása,
- kárpátaljai közoktatási intézményekben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, valamint magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatok megvalósítását segítő személyek támogatása,
- magyar, illetve szórvány gyülekezetben magyar nyelven szolgálatot teljesítő, nemzetmegtartó és hitoktatói tevékenységet végző egyházi személyek támogatása.

A gyermekétkeztetési támogatás és a magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatot ellátó személyek támogatása céljából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. nyílt pályázati felhívást hirdetett meg a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével, összesen 602 000 000,- Ft összegben.

A Kormány 1622/2015. (IX.8.) számú határozata rendelkezett a kárpátaljai művészeti, illetve zeneiskolák magyar nyelven oktató, a magyar zenei és kulturális örökség megőrzése érdekében oktatói tevékenységet végző, a magyar kultúra terjesztésében aktívan részt vevő pedagógusok támogatásáról valamint a magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatásáról, összesen 135 000 000,- Ft összegben.

3.6.1. „A Kárpátaljai óvodai gyermekétképzési program” keretében a megpályázható keretösszeg 105 600 000,- Ft volt, melyre 2015. június 1.– 2015. október 31. közötti időszakban lehetett pályázatot benyújtani. A gyermekétképzési támogatás egy gyermek után járó teljes (maximális) összege 26 400,- Ft-nak megfelelő UAH, melyet a Támogató két részletben átutalással teljesített a pályázó bankszámlájára.

- Az első és második pályázati szakaszban összesen 7 458 db pályázat érkezett, a megítélt támogatás összesen 98 445 600 Ft volt.

3.6.2. „A kárpátaljai magyar nyelvű közoktatásban dolgozók támogatása” pályázati felhívás keretében az igényelhető támogatásra 2015. május 20. – 2015. október 31. közötti időszakban lehetett pályázatot benyújtani. Az első és második fordulóban összesen 7 679 fő részesült támogatásban, a megítélt támogatás 479 070 000 Ft volt.

3.6.3. A magyar, illetve szórvány gyülekezetben magyar nyelven szolgálatot teljesítő, nemzetmegtartó és hitoktatói tevékenységet végző egyházi személyek támogatására 50 000 000,- Ft összeg került elkülönítésre. A támogatási összeget a kárpátaljai egyházak számára a Bizottság egyedi támogatásként a 68/2015.(VI.29.) számú határozatában az alábbi megosztásban biztosította:

Támogatott szervezet neve	Támogatás összege (Ft)
Kárpátaljai Református Egyházkerület	27 300 000
Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye	15 500 000
Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerület	7 200 000
Összesen	50 000 000

A támogatott személyek aktívan részt vesznek a magyar nyelvű közösségek egyházi valamint nemzeti ünnepeinek és egyéb programjainak szervezésében, egyházközségi feladatok ellátásában.

3.6.4. „Kárpátaljai művészeti, illetve zeneiskolák magyar nyelven oktató, a magyar zenei és kulturális örökség megőrzése érdekében oktatói tevékenységet végző, a magyar kultúra terjesztésében aktívan részt vevő pedagógusok támogatása”

Ebből a célból a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. pályázatot írt ki a Bizottság 100/2015. (X.09.) számú határozata alapján. A 2015. október 15. – 2015. november 15. közötti időszakban beérkezett érvényes pályázatok száma 281 volt, a pályázati felhívás szerint az igényelhető támogatási összeg 100 000,- Ft, a támogatásra megítélt összeg összesen 28 100 000,- Ft volt.

3.6.5. „A magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása”

Ebből a célból a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. pályázatot írt ki a Bizottság 100/2015. (X.09.) számú határozata alapján. A rendelkezésre álló keretösszeg 100 000 000,- Ft volt. A pályázati felhívás szerint az igényelhető támogatási összeg 150 000,- Ft volt azok számára, akik felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek, és orvosi feladatokat látnak el, valamint 100 000,- Ft volt azok számára, akik szakirányú középfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek és ápolói, felcseri, szülészeti,

egyéb a közvetlen betegellátásban felmerülő egészségügyi szakfeladatokat látják el. A 2015. október 15. – 2015. november 15. közötti időszakban beérkezett, támogatásra javasolt pályázatok száma 1 563, igényelt összege 186 050 000,- Ft volt, amely összeg 86 050 000,- Ft-tal meghaladta a rendelkezésre álló keretösszeget.

A Bizottság a 120/2015. (XII.14.) számú határozatában döntött a kárpátaljai művészi illetve zeneiskolák magyar nyelven oktató pedagógusainak támogatására kiírt felhívásra beérkezett igények összesítése következtében keletkezett 6 900 000,- Ft maradványösszeg átcsoportosításáról „A kárpátaljai magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása” című pályázati felhívásra beérkezett pályázatok támogatására, egyben döntött a pályázati felhívás keretösszegének megemeléséről 106 900 000,- Ft-ra. A beérkezett pályázatok közül első ütemben a rendelkezésre álló támogatási keretösszeg erejéig nyújtott támogatást a Bizottság. A fennmaradó pályázatok támogatása a hiányzó 79 150 000,- Ft rendelkezésre állását követően történhet meg.

3.6.6. „A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért”

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága kiegészítő támogatás megítélését javasolta a kárpátaljai kulturális és oktatási célú programok megvalósítására, melyet a szakmai egyeztetést követően a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. meghívásos pályázati felhívás keretében hirdetett meg a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével. „A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért” című meghívásos pályázati felhívás megjelentetéséről a Bizottság 95/2015.(IX.29.) számú határozatában döntött. A meghívásos pályázati felhívásra rendelkezésre álló összeg 30 000 000,- Ft volt. A pályázati felhívásra a hét meghívott szervezetből hat nyújtotta be pályázatát. A hat pályázó támogatásáról a Bizottság 111/2015. (XII.01.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Támogatott szervezet, intézmény	Támogatási cél	Támogatási összeg (Ft)
Kárpátaljai Református Egyház	A Kárpátaljai Református Egyház tevékenységének támogatása	6 200 000
Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye	A Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye hitéleti, közösségépítő és karitatív tevékenységének támogatása	3 550 000
Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség	A KMKSZ 2015-ös programfinanszírozása	6 000 000
Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet	A kárpátaljai magyar kultúra fejlesztése és továbbörökítése	5 400 000
Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség	A KMPSZ működésének és programjainak támogatása	5 300 000
Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye	Az egyházmegye magyar kerülete működésének és programjainak támogatása	3 550 000
Összesen		30 000 000

3.7. „A külhoni értékek gyűjtésének valamint a nemzeti értékgyűjtő mozgalom népszerűsítésének és megismertetésének támogatása” pályázati felhívás

A határon túli magyarságot érintő, a külhoni nemzeti értékek és hungarikumok témában kiírásra került pályázathoz a szükséges forrást a Földművelésügyi Minisztérium biztosította. A Földművelésügyi Minisztérium és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. között létrejött megállapodás alapján a támogatásra rendelkezésre álló összeg 48 000 000,- Ft volt.

A pályázati felhívásról a Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 20/2015. (II. 27.) számú határozatával döntött. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a forrást biztosító Földművelésügyi Minisztérium szakmai koordinálása és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága közreműködésével kialakított „A

külhoni értékek gyűjtésének valamint a nemzeti értékgyűjtő mozgalom népszerűsítésének és megismertetésének támogatása a határon túli magyar közösségekben” elnevezésű meghívásos pályázati konstrukcióban bonyolította a támogatásokat.

A pályázatra meghívott 8 szervezet közül 7 nyújtott be pályázatot. A beérkezett pályázatokról a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, valamint a Földművelésügyi Minisztérium illetékeseivel folytatott konzultáció alapján született javaslatokról a Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 45/2015. (V.20.) számú határozatában hozott döntést az alábbiak szerint:

Támogatott szervezet	Támogatási cél	Régió/Ország	Támogatási összeg (Ft)
Élő Erdély Egyesület	A székelyföldi értékgyűjtő mozgalom elindítása	Erdély	8 000 000
Kriza János Néprajzi Társaság	Érték, ami összetart. A külhoni értéktár és értékgyűjtő mozgalom megszervezése és népszerűsítése Erdélyben	Erdély	11 576 400
Gazda Polgári Társulás	Felvidéki értékgyűjtő mozgalom	Felvidék	9 500 000
Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége	Horvátországi magyar értékek összefoglalása, terjesztése és a bemutatóterem kialakítása	Horvátország	1 500 000
Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület	Hungarikum mozgalom Kárpátalján	Kárpátalja	7 500 000
Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség	Muravidéki Magyar értékeink nyomában	Muravidék	1 423 600
Vajdasági Magyar Művelődési Intézet	Szeretett szülőföld. A vajdasági hungarikum mozgalom megszervezése	Vajdaság	8 500 000
Összesen			48 000 000

3.8. Közreműködés az Erzsébet-tábor szociális táboroztatási programban

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány (MNÜA) 2015-ben is meghirdette a „Határtalan túra” elnevezésű pályázatot 1 000 fő szóránnyhelyzetben élő határon túli gyermek Balaton környéki táboroztatására, illetve további 560 fő táborozásáról gondoskodott Erdélyben, az ivói tábor helyszínén a „Nyári tábor a Madarasi Hargitán” elnevezésű program keretében. A kiírásokban érintett régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország.

A táborozók szállás és étkezési költségét valamint a szabadidős programokat a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány finanszírozta. Az utazási költségre az egyes régiók lebonyolító szervezetei a Bethlen Gábor Alaphoz nyújtottak be egyedi támogatást.

2015. július és augusztus folyamán megvalósult a táboroztatás mindkét program tekintetében. Az idei évben plusz programelemként a Határtalan túra minden résztvevőjét, összesen 1 000 főt, a táborozás ideje alatt, egy budapesti kirándulás keretében, vendégül látta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a Magyarság Házában, ahol megtekintették a „Mi magyarok!” című kiállítást.

3.9. Egyedi támogatások

Az egyedi támogatások nem pályázatszerű folyamatban, hanem egyedi eljárásrendben, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának közreműködésével kerülnek meghatározásra.

Az országonkénti/régiókénti benyújtott kérelmek a 2015. december 31-i állapot szerint:	
Ország/Régió	Beérkezett kérelmek száma (db)
Erdély	115
Vajdaság	93
Kárpátalja	60
Felvidék	73
Magyarország	90
Muravidék	6
Horvátország	7
Diaszpóra	76
Összesen:	520

A benyújtott kérelmek támogatása a 2015. december 31-i állapot szerint:	
Ország/Régió	Megítelt támogatás (Ft)
Erdély	7 567 119 540
Vajdaság	1 266 250 000
Kárpátalja	1 207 493 000
Felvidék	2 349 990 000
Magyarország	963 252 091
Muravidék	47 800 000
Horvátország	53 940 000
Diaszpóra	437 247 088
Összesen:	13 893 091 719

2015. december 31-ig a fent megjelölt összeg a kötelezettségvállalásba vett támogatási összeg, amely részben saját forrás, részben átvett forrás.

Nemzeti jelentőségű intézmények

Egyedi támogatási eljárásrendben nyújtunk támogatást a 2015-ben meghatározott nemzeti jelentőségű intézmények részére, amelyeket a MÁÉRT iránymutatásai alapján a Bethlen Gábor Alap Bizottsága jelölt ki a 19/2015. (II.26.) számú határozatában.

Ország/régió	Nemzeti jelentőségű intézmények száma (db)
Erdély	15
Vajdaság	13
Kárpátalja	14
Felvidék	12
Diaszpóra	3
Muravidék	3
Horvátország	2
Összesen:	62

Nemzeti jelentőségű programok meghívásos pályázata

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 28/2015. (IV.2.) számú határozatában jelölte ki **Erdély** esetében a nemzeti jelentőségű programokat, amelyek támogatása meghívásos pályázat keretében történt.

Öt témakörben került sor pályázat kiírására:

- Szakmai és kulturális intézmények támogatása;
A támogatás célja a romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben és kulturális tevékenységben meghatározó szerepet vállaló intézmények működésének és/vagy programjainak támogatása. A támogatásra fordítható keretösszeg 90 800 000,- Ft.
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatása;
A támogatás célja a romániai illetőségű, a magyar nyelvű felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények működésének és/vagy programjainak támogatása. A támogatásra fordítható keretösszeg 27 500 000,- Ft.
- Kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelentetésének támogatása;
A támogatás célja kulturális és tudományos médiatámogatási program keretében kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelentetésének támogatása. A támogatásra fordítható keretösszeg 21 200 000,- Ft.
- Színházak, bábszínházak, táncgyűttek támogatása;
A támogatás célja romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben, a magyar anyanyelvű kultúra értékeinek megőrzésében és átadásában szerepet vállaló színházak, bábszínházak, táncgyűttek működésének és/vagy programjainak támogatása. A támogatásra fordítható keretösszeg 61 600 000,- Ft.
- Szórványkollégiumok támogatása, illetve iskolabusz program támogatása;
A támogatás célja romániai illetőségű, a magyar anyanyelvi és nemzeti önazonosság megőrzését elősegítő szórványkollégiumok működtetésének és/ vagy programjainak illetve iskolabusz program támogatása. A támogatásra fordítható keretösszeg 42 200 000,- Ft.

A Bethlen Gábor Alap felett rendelkező Bizottság a 69/2015.(VII.2.) számú határozatában 130 szervezet számára ítelt meg, összesen 243 300 000,- Ft összegű támogatást.

Vajdaság esetén a Bizottság 19/2015.(II.27.) számú határozatában a következő nemzeti jelentőségű programokat határozta meg:

- Magyar Nemzeti Tanács beiskolázási- és diákbusz programja.
- Magyar Nemzeti Tanács kiemelt kulturális programjai.
- Magyar Nemzeti Tanács kiemelt jelentőségű oktatási programjai.

A három programra összesen 267 600 000,- Ft támogatási összeget ítelt meg a Bizottság egyedi támogatások formájában. Ezt az összeget tartalmazza az egyedi támogatásokra vonatkozó fenti összefoglaló táblázat.

A beiskolázási- és diákbusz program keretében a szórványban lévő településekről szállítják a gyermekeket a magyar nyelvű iskolákba, így biztosítva számukra a megfelelő anyanyelvi környezetet az oktatást illetően.

A kulturális programok magában foglalják többek között színházak támogatását (Kosztolányi Dezső Színház, Tanyaszínház), zenei- és színjátszó találkozók, fesztiválok megrendezését, a helyi magyarság számára fontos szobrok felújítását.

Az oktatási program keretében egyebek mellett a középiskolások és felsőoktatásban részt vevők ösztöndíj támogatásai, magyar nyelvű oktatást elősegítő programok kidolgozása tartozik.

A programokat több szervezet egész évben folyamatosan valósította meg, az elszámolások benyújtása 2016. év elején esedékesek.

Kiemelt támogatások

Kiemelt támogatásnak minősülnek azok az egyedi eljárásrendben működő támogatási ügyek, amelyek összege eléri az 50 000 000,- Ft-ot (indokolt esetben, alacsonyabb támogatási összeg esetén is kiemelt támogatásnak minősíthető), továbbá amelyeket a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. feletti szakmai felügyeletet gyakorló nemzetpolitikáért felelős államtitkár és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatója együttes döntésével kiemeltnek nyilvánít.

2015. szeptember 30-ig a kiemelt célok támogatására a kötelezettségvállalásba vett támogatási összeg 9 677 645 160,- Ft, amelyből 4 240 937 469,- Ft saját forrás, 5 434 707 691,- Ft átvett forrás.

A teljes összegből 5 637 352 643,- Ft működési célú, 4 040 292 517,- Ft pedig felhalmozási célú támogatási összeg.

A „*Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása*” előirányzat terhére az alábbi intézmények, szervezetek részesülnek támogatásban összesen 4 649 900 000,- Ft összegben: Protestáns Teológiai Intézet, Sapientia Alapítvány, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Téka Művelődési Alapítvány, Kallós Zoltán Alapítvány, Studium Alapítvány.

Az „*Egyéb támogatások*” előirányzat terhére 5 027 745 160,- Ft összegben a következő intézmények, szervezetek részesülnek támogatásban:

Erdélyi Református Egyházkerület, Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Szent Mihály Római Katolikus Plébánia, Szatmárnémeti Római Katolikus Püspökség, Magyar Unitárius Egyház, Oklándi Unitárius Egyházközség,

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Egyesület, Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsért Alapítvány, Dési Civil Műhely, Jövőért Alapítvány, Ethnika Kulturális Alapítvány, Kincses Kolozsvár, Edutus Főiskola, Kisebbségekért Pro Minoritate Alapítvány, Áldás Népeesség Társaság, Futball Klub Csíkszereda, Visus Kulturális Egyesület, Zöld Erdély Egyesület valamint a Rákóczi Szövetség.

3.10. TÁMOP 5.2.8 Kisközösségi ifjúság nevelés

A TÁMOP 5.2.8. kiemelt támogatási konstrukcióban megvalósítandó projekt 2013-2015. évi cselekvési elemei az alábbiak voltak:

Részvételi akciókutatás és ifjúságkutatási módszertanfejlesztés

A helyi igények, lehetőségek aktív részvétellel zajló felméréseivel a közösségfejlesztés leghatékonyabb módszertanának kialakítása, mely mind a cserkészlet, mind más közösségek számára hasznos, és egyben a közösségfejlesztés megújítását is szolgálja.

Országos hatáskörű kutatás

Az országos kutatás elsődlegesen azt célozza, hogy felmérje a cserkészlet társadalom általi ismertségének és elismertségének mértékét a projekt kezdetén és végén. Az országos kutatás részeként valósul meg a kisközösségi nevelésről szóló üzenetek médiaelemzése, valamint a kisközösségi nevelés cserkészlet általi megítélésének, továbbá cserkészlethez való hosszú távú viszonyuknak vizsgálata is.

A közösségi nevelés stratégiai-szakmai pozicionálásának elősegítése

A szakpolitikai pozicionálás során kisközösségi nevelés társadalmi bekötéseit tervezi a projekt beilleszteni a szakpolitikákba.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint állami háttérintézmény hatékonyan képes ellátni a projektben létrejött tudás disszeminációját szakmai rendezvények és országos hatáskörű kommunikációs tevékenységek megvalósításával, beleértve a projekt kötelező kommunikációját is.

Kiemelt feladatok, célok

- A kistérségi szolgáltatásnyújtási szükségletek felmérése.
- Célirányos, tematikus kutatással meghatározható elméleti módszertan kidolgozása.
- Kistérségi civil fejlesztési kézikönyv és módszertani útmutató elkészítése a projekt keretein belül.
- A legnagyobb, országos hálózattal rendelkező civil szervezet, az MCSSZ tapasztalatait becsatornázza az elméleti kutatás gyakorlati megvalósulásainak prezentálása, módszertani útmutató nyomon követése.
- A projekt kiemelt mivoltát indokoló tényezők, elsősorban az ifjúság problémái az ország versenyképességére, a vidék megtartó képességére, a bűnözés mértékére is hatással vannak, így indokolt velük kiemelt projektben foglalkozni.
- A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. projektgazdai szerepét illetően szintén az uniós logika alapján haladva nagy jelentőséget kapott a szolgáltatásnyújtás. A Társaság a projekt megvalósításának tudományos bázisául szolgál, eddig még nem létező ifjúsági kutatást valósít meg alkalmazott kutatással, a gyakorlati tapasztalatok visszacsatolásával. Ez a munka a kisközösségi nevelés fellendítése szempontjából hiánypótló.

Főbb elvégzett feladatok a 2015. év végéig:

A projekt megvalósítása 2015. december 30-ával lezárásra került. A pályázati dokumentációban vállalt feladatok megvalósításával a tervezett ütemezésnek megfelelően lezajlott.

Disszeminációs tevékenységek:

- Lezajlott a nevelési-módszertani kézikönyvek elkészítése, tesztelése a működő kisközösségekben, valamint a végleges kézikönyvek kiadása;
- Szakmai rendezvények megtartása;
- Lezajlott a kisközösségi módszertani kézikönyvek angol és német nyelvről történő fordítása magyar nyelvre;
- Elkészültek a projekthez kapcsolódó videó-filmek (oktató, bemutató és vírusvideók);
- Legyártásra kerültek a projekt rendezvényein kiosztásra kerülő disszeminációs eszközök;
- Elkészült a például.hu módszertani portál, illetve a nagyélmény.hu portál fejlesztése;
- Megvalósult négy darab regionális nagyrendezvény, közel 3 500 fő részvételével.

Kutatási tevékenységek:

- Lezárult a módszertani kutatásfejlesztés (részvételi akciókutatás) teljes folyamata, melyhez kapcsolódóan elkészült a kutatási tevékenység eredményeként létrejövő 5 darab módszertani kézikönyv;
- Megtörtént az ágazati stratégiák feldolgozása, szakmai javaslatcsomag összeállítása.
- Lezajlott az ifjúság-kutatási módszertan fejlesztéséhez kapcsolódó kutatási feladat.

3.11. Elszámoláskezelési és monitoring tevékenység

A **2015. évi források** terhére nyújtott támogatások elszámolásainak feldolgozása folyamatos.

A központi nyílt támogatások 14,3%-a került lezárásra, 24,3% feldolgozás alatt van. A nyílt regionális támogatások 5,5%-át (1 042 db szerződés elszámolását) zárta le a BGA Zrt. valamint a lebonyolító szervezetek. A benyújtott elszámolások (a megkötött szerződések 38,5%-a) feldolgozása folyamatos.

Az egyedi konstrukcióban nyújtott támogatások feldolgozottsági szintje 9 %-a, a meghívásos pályázatok 11%-a került eddig lezárásra, a testvér-települési program feldolgozottsági szintje 61,8%-os volt 2015. decemberében.

Gazdaságfejlesztési támogatások

Az 1500/2011.(XII.27.) számú Korm. határozat alapján a Corvinus Zrt-től átvett 356 szerződés státuszát a következő táblázat foglalja össze:

Gazdaságfejlesztési és vidékösztönzési támogatások	Lezárt szerződések	Folyamatban levő elszámolások			
		Feldolgozás alatt	Hiánypótlás alatt	Be nem küldött elszámolások - felszólítás kiküldve	Elszámolás nem aktuális
Kamattámogatásra és fejlesztési célra nyújtott szerződések					
Erdély	81	0	0	2	1
Felvidék	30	0	0	0	1
Kárpátalja	10	0	0	0	0
Vajdaság	171	0	0	0	1
Horvátország	4	0	0	0	1
Muravidék	2	0	0	0	0
Összesen	298	0	0	2	4
Klímaerdő telepítésére nyújtott támogatások - szerződésmódosítások szükségesek a VM megállapodás szerint					
	Teljes összeg kiutalva	Támogatás 50%-a kiutalva		10% utalva	
Erdély	39	9		4	
Összesen	39	9		4	

A gazdaságfejlesztési támogatások közül a kamattámogatásos és egyéb fejlesztési célú támogatási szerződések elszámolása és lezárása befejeződött. A forrás 2014. december 31-ig állt a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. rendelkezésére, ezért a támogatások novemberig kiutalásra, vagy felmondás útján lezárásra kerültek.

Az 1500/2011. (XII.27.) Korm. határozat alapján átvett feladatokhoz kapcsolódóan a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Vidékfejlesztési Minisztérium között 2013. december 23-án megállapodás jött létre, mely lehetővé tette a korábban megkötött szerződések módosítását. A klímaerdő telepítésre nyújtott támogatások közül 4 klímaszerződés – meghíúsulás miatt – lezárásra került. A támogatott szervezetek közül 39 esetben a teljes támogatási összeg kiutalásra került, 9 esetben a fejlesztési keret felének utalása megtörtént. Négy szervezet esetében csak a módosított megállapodásban kikötött előleget utaltuk ki, a fennmaradó fejlesztési keret csak a telepítési munkálatok elvégzésével és annak bizonylati szintű elszámolása után történhet meg.

Monitoring

Monitoring tevékenységen belül ellenőrzéssel – a 2014. évről áthúzódó Bizottsági Határozatok alapján – 2015. december 31-ig 526 egyedi eljárásrendben nyújtott szerződés és mellékletei kerültek ellenőrzésre aláírást megelőzően, ebből 18 esetben kellett intézkedni pótlásról, javításról. A nyílt pályázati konstrukcióban benyújtott támogatásokból 674 db szerződést (339 db központi és 335 lebonyolítói), 112 db erdélyi és 4 kárpátaljai meghívásos pályázat, illetve 105 testvér-települési programok és együttműködések, 17 külföldi magyar szakképzés támogatása – intézményi program és Bethlen Gábor Alapkezelő Közhasznú Nonprofit Zrt. 2015. évi Közhasznúsági melléklete

13 pedagógusok együttműködésének támogatása, ezen szerződések esetében 30 eseti korrigálást kezdeményeztünk.

Helyszíni ellenőrzés során az utolsó negyedévben 135 támogatási szerződés vizsgálata történt meg. A támogatottak székhelyén győztünk meg a bizonylatok valódiságáról, a támogatási cél megvalósulásáról, 46 esetben kellett a helyszínen bizonylatok, főleg az elmaradt záradékolás pótlásáról intézkedni.

4. Magyarság Háza

A Magyarság Háza Igazgatóság a nemzeti összetartozás jegyében tervezte közhasznú programjait, szakmai együttműködéseit bővítette, növelte saját, partnerségben zajló és üzleti rendezvényeit, azok látogatottságát. A feladatai között szerepelt a Mi, magyarok kiállítás működtetése, szakmai munkájának irányítása, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkájának koordinálása, az Intézet működésének támogatása a Nemzetpolitikai Államtitkárság szakmai felügyeletével.

2015-ben is a Magyarság Háza felelt a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. kommunikációs feladataiért, tovább építette a már meglévő sajtókapcsolatait.

A stratégiai céloknak való megfelelés

A Magyarság Háza az Alaptörvényben lefektetett és a Nemzetpolitikai Stratégiában is megfogalmazott alapelvek szellemében, az egységes magyar nemzet bemutatását, megismertetését tűzte ki céljául úgy, hogy bemutassa a külhoni magyarság szinte minden területét, egy teljes éven átívelő gondolati tematika mentén haladva. Ennek része a korcsoportos megközelítés, a kisiskolások megszólítása, a jeles napokról való megemlékezés, a nemzeti ünnepek megtartása, a tudományos élet, a hagyományőrzés és a kultúra legfőbb területeinek megjelenítése is.

A Magyarság Háza nemzetünk sajátosságait, csak rá jellemző értékeit, hagyományait közvetíti mind a világ magyarsága, mind a világ más nemzetei felé. Rendezvényeink a nemzeti identitás erősítését szolgálják, igyekeznek bemutatni a világ magyarságára jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket, sikereket, hungarikumokat, az épített és szellemi örökséget, a tudományos, szellemi és fizikai teljesítményeket.

Elsődleges célcsoportunk a gyermekek és fiatalok. Célunk, hogy a Magyarság Háza programjai számukra is érdekesek, szórakoztatók vagy éppen és inspirálóak legyenek. Az óvodás és kisiskolás korosztálynak szólt a januári vajdasági bábelőadás, a februári és márciusi „Ringató – Muzsikáló Hangszerek” sorozatunk, a március 15-i mesejáték és gyermekjátékok, illetve a Magyar Népmese Napján bemutatott mesejáték.

Sikerült elérnünk, hogy a célközönség - a 12-18 év közöttiek - látogassák nemcsak a Kiállítást, hanem a hozzá kapcsolódó rendezvényeket is. A rendhagyó irodalom- és történelemórák, a többféle művészeti területet és a gasztronómiát is magában foglaló programjainkon megjelent ez a korcsoport is.

A Malenkij robot kiállításához rendhagyó múzeumi órákat szerveztünk, csakúgy, mint az anyanyelv világnapjára, vagy a kommunizmus áldozatainak emléknapjára, de iskolai csoportoknak hirdettük meg a vajdasági Mécsvirág Együttes „Én is nyitok aranytorkot” címet viselő zenés irodalmi előadását is.

Nagy sikere volt a forradalom és szabadságharc emléknapjának előestjére tervezett, huszárokról szóló múzeumi órának, ahogyan a Víz Világnapján szervezett négyállomásos előadássorozatnak is. Elindult a „Klasszikusok új köntösben” című, Takaró Mihály irodalmi előadásait tartalmazó sorozatunk.

Családoknak szólt az egész napos, a központi ünnepség részeként működő március 15-i rendezvényünk, játszóházzal, kézműves foglalkozással, színjátékkal, huszárbemutatóval, tánccal, zenével. Hasonlóan nagy látogatottságunk volt a Múzeumok Éjszakáján, amelyen tárlatvezetésekkel, zenés, táncos programokkal vártuk az érdeklődőket.

Nem feledkeztünk meg ugyanakkor az idősebb nemzedékről sem, az éves tematika alapján összeállított rendezvénysorozattal nekik is kínáltunk olyan élményeket, amelyek megerősítik őket abban, hogy nemzetünk sokszínűsége, tehetsége, kitartása napjainkban is átélhetően van jelen. A kommunizmus áldozatainak emléknapján Gérecz Attila: Szökés című monodrámája, a kárpátaljai „malenkij robot”-ról szóló kiállítás a történelmünk árnyoldalait hangsúlyozta, a januári kiadvány bemutató Radnóti Miklós szakrális művészetét ismertette. A dél-amerikai és a magyar népzene találkozásának lehettek tanúi a vendégeink az argentin magyar zenész, Leidemann Szilvia és együttese hangversenyén. Hasonlóan felemelő este volt az Angelica leánykar nagybőjti hangversenye. Vendégünk volt a fiatal és felnőtt korosztályt megcélózva a felvidéki Kor-Zár Együttes és az erdélyi Role Zenekar. A párhuzamokra épült két időszaki kiállításunk, mely Kalocsa és Kalotaszeg népművészetét mutatja be együtt, Cifraság és méltóság címmel. A nemzeti ünnep előestjén a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes műsora hangolt rá az államalapítás ünnepére. Szintén minden korosztálynak szólt a Budavári Könyvünnephez kapcsolódó szabadtéri programunk Petrás Mária kiállításával és a „Csángó menyekező” című színpadi előadás ősbemutatójával, táncszízzel.

Októberben ünnepeltük a Mi, magyarok kiállítás megnyitásának egyéves évfordulóját, számtalan színes programmal, ingyenes kiállítás látogatással, tárlatvezetéssel, több száz vendéggel.

A Magyar Szórvány Napja program összeállítása során igyekeztünk szinte minden szórványterületet megszólítani, vendégül hívni, bemutatkozási lehetőséget adni számukra: konferenciával, ételkóstolóval és gálaműsorral. Az egész nap folyamán érkeztek látogatók, találkozhattak a szórványban élők képviselőivel. A közmédia a tematikus nap keretében több alkalommal kapcsolta a Magyarság Házát, annak programjait, meghívott vendégeit szerepeltetve.

Decemberben – adventi hangversenysorozatot szerveztünk, mindig egy kicsi többlettel fűszerezve a szokásos előadást: tájjellegű borkóstolóval (Szepsi borászok a kórossal), forralt boros beszélgetéssel a művészekkel (bécsi fuvalások).

2015. év a Magyarság Háza számára a találkozások megsokszorozásának éve volt. Ezt még erősítette a Nemzetpolitikai Államtitkársággal együttműködve Magyar Diaszpóra Tanács és a Magyar Állandó Értekezlet üléseinek szervezése, mely komoly erőfeszítés és próbatétel volt a munkatársak részére.

Együttműködések

Két évvel ezelőtt a kölcsönös előnyök és szakmai együttműködések jegyében elindítottuk a stratégiai partnerségeket, többek között a Rákóczi Szövetséggel, a Teleki László Alapítvánnyal, a Balassi Intézettel, a Magyar Tudományos Akadémiával, a Népművészeti Egyesületek Szövetségével, a Százak Tanácsával, a Magyar Emlékekért a Világban Egyesülettel, valamint a Budavári Önkormányzattal, amelyeket évről évre hatékonyabban és szervezettebben kívánunk működtetni.

A Budapesti Turisztikai és Fesztiválközponttal együttműködve a „Zenélő Budapest” minikoncert-sorozat keretében minden pénteken, szombaton és vasárnap júniustól augusztusig erkély-koncertek szóltak a Magyarság Háza erkélyéről.

A **Mi, magyarok kiállításához** kötődően több új partneri kapcsolatot igyekeztünk kötni. Főként a szakmúzeumokkal, az időszaki kiállítások szervezésében. A Néprajzi Múzeum kiállítása február végéig volt látható a Herman Ottó teremben. A kalocsai Viski Károly Múzeummal és a győri Ciframűhely Egyesülettel kötött együttműködés eredményeképpen május elejétől szeptember elejéig „Cifraság és méltóság” címmel párhuzamos kiállítás keretében mutattuk be Kalocsa és Kalotaszeg népművészetét. Ehhez két nagyobb rendezvényt kapcsolunk: a megnyitót a Martin György Néptáncszövetség tanácskozásához illesztettük, a Múzeumok Éjszakáján pedig gasztronómiai és táncbemutatót szerveztünk.

Ugyancsak kiállítás megvalósításában működünk együtt a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeummal, amelynek anyagából a Magyarország Háza vándorkiállítást hozott létre.

Az Országos Színház-történeti Múzeummal együttműködve Bánffy Miklósról szóló időszaki kiállítást rendeztünk.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával nemcsak a „Malenkij robot c. kiállításban, hanem a kárpátaljai magyar görögkatolikus papság sorsát bemutató kiállítás létrehozásában is együttműködünk.

A Muharay Elemér Népművészeti Szövetséggel való együttműködésnek köszönhetően a kapolcsi Művészetek Völgye rendezvényén a Muharay Udvar adott otthont a külföldi magyar fellépőknek július 23. és 29. között. Az egész hetes kulturális bemutató mellett a Mi, magyarok kiállítás múzeumpedagógusai népszerűsítő kampányt végeztek, információs sátorral, játékokkal, szóróanyagokkal.

A Csángó Fesztivál Alapítvánnyal való együttműködés keretében ugyancsak augusztus elején a Magyarország Háza bemutakozott a XXV. Jászberényi Csángó Fesztivál Kárpát-Haza Magyar Konferencián, majd a Budavári Könyvünnepen az Alapítvány közreműködött a csángó hagyományörzők műsorszerkesztésében, utaztatásában.

Rendezvénytematika

A 2015-ös éves rendezvénytematika a Nemzetpolitikai Stratégiában is hangsúlyosan megjelenő és többször visszatérő célok alapján három téma köré épül fel: **érték, hagyomány, találkozás**.

A 2015-ös évben a Magyarország Háza **bemutatta azokat az értékeket**, amelyek a **külhonban és a diaszpórában** élőknek jelennek meg, **élő szokásokat elevenítenek meg, hagyományt teremtenek és visznek tovább** az újonnan indított és a működő programokkal, valamint **találkozóhelyként szolgált**, a közönségnek az élményekkel, magyarnak a magyarral. Ettől az évtől kezdve valódi értelmet nyert a látogatóközpont elnevezés, hiszen a Mi, magyarok kiállítással már nem csak rendezvények, előadások, képzések, vetélkedők helyszíne a Magyarország Háza, hanem állandó látogatottságú kiállítási helyszín.

2015-től a hagyományos rendezvényterekben szervezett programok kiegészültek az új kiállítóteremben szervezett eseményekkel. Új típusú rendezvényeket is szerveztünk ebben az évben: egy-egy emléknaphoz, jeles eseményhez a szokásos ünnepi kulturális műsor mellett rendhagyó órákkal, különleges múzeumpedagógiai foglalkozásokkal vártuk az érdeklődőket. Egymást erősítették ezek a programok: a nagy létszámú közönséget megmozgató jeles napok, nemzeti ünnepek alkalmából szervezett programjainkra érkező több ezer vendég egyúttal megtekintette a Mi, magyarok kiállítását is.

A rendezvények szervezésében az ismétlődés, rendszeresség és kiszámíthatóság jellemezte az évet. Ezek a közönség megnyerésének fontos elemei, hiszen célunk, hogy a közönség már úgy keresse a Ház ajánlatait, mint magától értendő élményforrást, amikor külföldi kultúrára kíváncsi.

A legkisebbeknek szóló programokat kiemelten kezeljük, havi rendszerességgel szervezzük ezeket, külhoni szereplőkkel, ill. új sorozatot indítva, „Mesélő hangszerek” címmel. Ezek a programok mindig interaktívak, bevonjuk nemcsak a gyerekeket, hanem a szülőket is, közös éneklésre, muzsikálásra. Ezek a rendezvényeken is átlagosan 80 -100 fő vesz részt.

Kiemelkedő programok 2015. évben

Emlékeztünk a kommunizmus áldozataira:

- a Kárpátaljáról „malenkij robotra” elhurcolt magyarokra.
- április 12-én, a Felvidékről kitelepített magyarokra,
- Márton Áron püspökre,
- a kárpátaljai görögkatolikus papságra,
- október 23-án az 56-os forradalom és szabadságharc áldozataira közösen a Rákóczi Szövetség által szervezett Glória Victis rendezvény keretében,
- a Magyar Szórvány napján a szórványban élők sorsára.

Ünnepeltük:

- a Magyar Kultúra Napját– a felvidéki palóc Társasággal,
- Március 15-én nemzeti ünnepünket,
- Költészet Napját a Szentháromság téren nagy közös versmondással,
- a Nemzeti Összetartozás Napját – programsorozattal, külhoni és hazai meghívottakkal, (Madéfalva, Órvidék, moldvai csángó hagyományőrök)
- az államalapítás és Szent István ünnepét a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttessel,
- a karácsonyi várakozás jegyében adventi programsorozattal a karácsonyt.

Hangversenyt szerveztünk:

- dél-amerikai és magyar népzenei bemutató koncertet, a diaszpóra magyar kultúrájának képviselőinek és Óbudai Népzeneiskola növendékeinek közreműködésével,
- nagybőjti hangversenyt az Angelica Leánykar és a Budapesti Vonósok közreműködésével,
- adventi hangversenyeket a Bécsi Fuvola Kvartett, a szepsi Vegyeskórus, ill. a Virtuózok közreműködésével,
- valamint a Kor-Zár Együttes lépett fel a felvidéki kitelepítés emléknapján, az erdélyi Role Zenekar adott koncertet a Múzeumok Éjszakáján, a Bagossy Brothers együttes és Baricz Gergő zenekara játszott a Mi, magyarok kiállítás évfordulós programján.

Fiatalkorú tehetségeknek nyújtottunk bemutatkozási lehetőséget a Vörösmarty versmondó verseny keretében, a Magyar Szórvány Napján, a hangversenyeken többek között.

Időszakos kiállításokat szerveztünk:

- Malenkij robot kiállítás,
- a „sanghaji magyar építész” Hudec Lászlóról szóló kiállítás,

- Cifraság és méltóság: Kalocsa és Kalotaszeg népművészete,
- Petrás Mária szakrális műveiből válogatott kerámia-kiállítás,
- Márton Áron püspök életét bemutató kiállítás,
- Bánffy Miklós életét bemutató kiállítás,
- az év Szervátiusz-díjasának, Györfy Lajos szobrászművésznek a kiállítása,
- a kárpátaljai görögkatolikus papság áldozatvállalását bemutató kiállítás

Kiállítást vándoroltattunk:

A „**Megújuló épített örökségünk – értékmentés a Kárpát-medencében**” c. vándorkiállításunkat öt újabb külföldi helyszínen mutattuk be nagy sikerrel, Erdélyben Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában, Gyergyószentmiklóson, Petrosényben, majd a Felvidéken, Komáromban.

Ebben az időszakban, áprilisban szerveztük meg a **meghívásos pályázaton elnyert, a Nemzeti Tehetségprogram** keretében a „Magyar kulturális örökség megőrzését, a hagyományok és a népi kultúra ápolását” felvállaló támogatási programban a továbbképzésünket. **Kárpát-medencei tehetséggondozó pedagógusokat** hívtunk meg egy háromnapos, bentlakásos továbbképzésre, a Mi, magyarok látogatóközpont lehetőségeinek, múzeumpedagógiai gyakorlatának bemutatását megcélózva.

A képzés a visszajelzések, a résztvevők véleménye alapján igen nagy sikerrel zajlott le, huszonkilenc fő vett részt rajta, egy budapesti, a többi külföldi pedagógus. Egész napos foglalkozások zajlottak, este sem hagytuk magukra a résztvevőket, kulturális eseményeket, beszélgetéseket szerveztünk számukra. A képzésről szakmai és pénzügyi beszámolót készítettünk.

A képzéshez – a pályázati program finanszírozási keretében - módszertani kiadványt készítettünk: „Az iskolán kívüli oktatás lehetőségei a Mi, magyarok kiállítás és látogatóközpontban” címmel. (54 oldal) A kiadvány szerkesztésében és megírásában saját munkatársainkon, múzeumpedagógusainkon kívül a kiállítás egyik kurátora (Hermann Róbert) vett részt. A kiadvánnyal nem csupán a képzésen résztvevőknek szerettünk volna további ismerteket nyújtani, hanem a Kárpát-medence minden régiójába igyekeztünk eljuttatni.

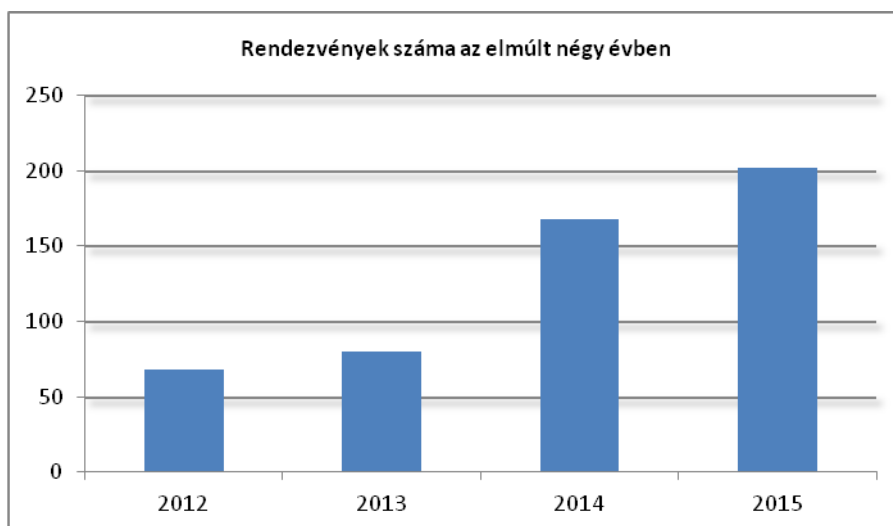
Figyelmet fordítottunk arra, hogy a külföldi magyar fiatalok számára megkönnyítsük a magyar kultúrához, az identitásukban megerősítő programokhoz való hozzáférését. Ennek jegyében több alkalommal fogadtunk a Kárpát-medence különböző régióiból érkező ifjúsági csoportokat. Közülük is kiemelkedő volt a július elején a Mi, magyarok kiállításra érkező **nyolcszáz Csobánkán nyaraló, Kárpát-medencéből érkező árva és nehéz sorsú gyermek** látogatása, melyet a Szövetség az Életért Tábor szervezői kérésére teljesítettünk. Csakúgy, mint az augusztus elején a Határtalan Túra elnevezésű program keretében a Zánkán táborozó **ezer külföldi magyar gyerek ittléte**, akiket egész napos program keretében vendégül láttunk a Budai Várban és a Magyarország Házában.

4.1. Rendezvények az adatok tükrében

Rendezvénytípusok

2012-ben 68 db, 2013-ban 80 db, 2014 évben 168 db rendezvényünk volt, míg 2015-ben mind az összes esemény száma megnőtt: 202 db-ra, azaz 20 %-kal több. Kiemelkedően megnövekedett a saját és együttműködésben szervezett programok száma: 76-ról 111-re. (Itt a növekedés aránya: 46 %). Az üzleti rendezvények terén a szám 30-ról 62-ra emelkedett, vagyis több mint a duplájára.

Közhasznú rendezvényeink esetében az átlagos nézőszám 100 fő körül mozgott. Voltak kiemelkedő események, ahol ennél jóval többen voltak 2-300-an voltak jelen.

Rendezvénytípusok	Darabszám	Százalék
Magyarország Háza saját szervezésű kulturális programjai	58	29
Együttműködésben szervezett programok (közös közhasznú célok)	53	26
ME Nemzetpolitikai Államtitkárság nagyobb rendezvényei	29	14
Üzleti rendezvények	62	31
Mindösszesen:	202	100

A Mi, magyarok kiállítás működtetése

Elképzeléseink szerint a Magyarország Háza Látogatóközpont a kulturális és üzleti rendezvényeket szervező, külföldi magyarokkal való kapcsolatokat ápoló és a kiállítás közönségszervezési, múzeumpedagógiai tevékenységeit egyesíti. Olyan rendezvénytematikát dolgoztunk ki, mellyel a különböző területek összekapcsolódnak, egymást erősítik. Kiemelve a főbb eseményeket:

- Január 18-án és 22-én a Magyar Kultúra Napja alkalmából ingyenesen volt látogatható a kiállítás. Január 29-től nyílt meg a kárpátaljai malenkij robot témáját feldolgozó kiállítás, melyhez két történész rendhagyó óráját több száz diák hallgatta végig.
- Február 20-án az Anyanyelv nemzetközi Világnapján Rabec István nyelvész Hányféleképpen tudsz magyarul? című múzeumi óráján vettek részt diákok. Február 25-én a kommunizmus áldozatainak emléknapján szintén fiataloknak szóló ismeretterjesztő előadások hangzottak el.
- A nemzeti ünnep előtti napon Nyeregbe teremtve címmel tematikus foglalkozást tartottak huszár hagyományörzők részvételével diákok részére. Március 15-én múzeumpedagógusaink az egész nap folyamán óránként indítottak tárlatvezetést a látogatók számára. Március 20-án, a Víz Világnapján egész délelőtti élményórák voltak a kiállítás több termében egyetemi és középiskolai tanárok, kutatók segítségével.
- Április 10-én közös versmondás a Gyöngy teremhez kapcsolódóan a Szentháromság téren flashmob jellegű rendezvény, amelyről videoklippet is készítettünk.

- Május 16-17-én a Múzeumok Majálisán, a legnívósabb hazai szakmai seregszemlén több ezer ember ismerkedhetett meg a kiállítással és a kiállításához kapcsolódó programokkal.
- A Múzeumok Éjszakáján óránként indított tárlatvezetéssel 18 órától hajnali 2 óráig vártuk a látogatókat.
- A Mi, magyarok kiállítás 1 éves születésnapját 2 napos programsorozattal ünnepeltük, rendhagyó tárlatvezetésekkel, koncertekkel, kóstolóval, rubik kocka bemutatóval, fényfestéssel.

Ebben az évben a kiállítás népszerűsítését, széles körben való megismertetését tovább folytattuk. 10 ezer darab új szórólapot készítettünk a módosított honlapcímmel és nyitva tartási idővel. A figyelemfelkeltő, 13-16 éves korosztályt célzó, a legfontosabb tudnivalókat röviden tartalmazó képes szóróanyag mellett szükségesnek látszott egy, a pedagógusok számára készülő ismertető füzet kiadása, melyet az EMMI Nemzeti Tehetség Programja is támogatott.

Az állandó kiállítás igazi beüzemelése ebben az évben megtörtént, ezt mutatják a látogatói statisztikák is. Ma már elmondhatjuk, hogy zökkenőmentes a működés. Folyamatosan figyelve a látogatottsági mutatókat, és a beérkezett igényeket, a többi kiállítóhelyhez és múzeumhoz hasonlóan március elsejétől vasárnap is nyitva tartunk.

Beindultak a múzeumpedagógiai foglalkozások, tárlatvezetések, a számok, a látogatottsági adatok folyamatos növekedést jeleznek. Sikerült az iskolai csoportokat megszólítani, de nyugdíjasok és nyugdíjas csoportok is érdeklődnek. Népszerűek a tárlatvezetések és a rendhagyó órák.

A múzeumpedagógiai programok, tematikus napok tervezésénél arra törekszünk, hogy mindig kapcsolódjanak a kiállításához. Ezzel is felhívva a pedagógusok figyelmét a Mi, magyarok kiállításban rejülő, tanórákhoz kapcsolható lehetőségekre. Ma már sok iskolában tudnak a kiállításról, de azt szeretnénk, ha minden iskolában tudnának rólunk és el is jönnének hozzánk. Az iskolákkal ezért folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Kiküldjük programjainkat egyesítve a félévre, és még az egyes programok előtt külön is emlékeztetve a pedagógusokat. Minden tematikus napunkhoz készítettünk meghívót, plakátot. Az eddig befektetett szakmai munka most kezdi meghozni a gyümölcsét. A tanárok és diákok részéről érkező pozitív visszajelzések megerősítenek bennünket abban, hogy szükség van erre a kiállításra, amely az ifjúság egészséges nemzeti identitás tudatának kiépítését és az iskolai oktatást szolgálja. A kiállítás technikai adottságai, a folyamatos technikai fejlesztések, a kiépített szakmai kapcsolataink mind-mind a jobb, hatékonyabb, élményközpontú, iskolán kívüli oktatást szolgálják.

A 2014. október elejétől működő mimagyarok.com/mimagyarok.hu weboldal lehetőségeit kihasználva elértük, hogy a látogatók ne csupán a kiállítás megtekintése előtt keressék fel az oldalt, hanem ezt követően is folyamatosan látogassák a rendszeresen frissülő, a témáinkhoz kötődő rövidhírek, a játékok, a meghirdetett vetélkedők miatt.

A weboldal fejlesztési elképzelései között szerepelt, hogy a kiállítás látványához és a BGA Zrt., a Magyarország Háza honlapjának arculatához még jobban hozzáigazítjuk a grafikát, mely a Magyarország Háza Látogatóközpont egységességét, megtartva azokat a szabályokat, elemeket, mely a honlap látogatását folyamatossá teszi, és a fiatal korosztály ízlését tükrözi. A honlap fejlesztésére a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal jogelődje, a Wekerle Sándor Alapkezelő között 2011. november 30. napján létrejött, 2012. július 30-án módosított, a „Magyarágtörténeti kiállítás megszervezése” című programot támogató szerződés költségvetésének arculattervezés, honlap és adattár-fejlesztés során lévő összeget használtuk fel. Az arculatfrissítést a Narmer Építészeti Stúdió grafikai tervei alapján készítjük.

Ugyanezen támogatási szerződés marketing feladatok tervezése, lebonyolítása (sajtó információk, közlemények kiadása) értékesítési tervezések során lévő összeget a 2014. késő őszen megkezdett médiakampány folytatására, kibővítésére fordítottuk, mivel a megnyitó utáni egy hónap tapasztalatai azt mutatják, ennek megismétlésére folytatására szükség van ahhoz, hogy a Látogatóközpont széles

körben ismertté váljon és a látogatószám a 2015-ös év végére elérje a hasonló kategóriájú, korú, földrajzi elhelyezkedésű kiállítóterek látogatószámát.

A Mi, magyarok kiállítás szakmai stábját egy fő rész munkaidős nyelvész muzeológus, egy fő rész munkaidős néprajzos múzeumpedagógus, egy fő teljes munkaidős múzeumpedagógus, tárlatvezető, és közönségszervező, illetve egy fő teljes munkaidős rendezvényszervező, adminisztrátor feladatokat ellátó munkatárs alkotja. A munkatársak kiválasztásában szerepet játszott, hogy olyan szakemberek irányítsák a munkát, akik a muzeológia, múzeumpedagógia, közönségszervezés terén tapasztalattal rendelkeznek, ugyanakkor a fiatalabb korosztály megszólításában is sikeresen tudnak közreműködni.

Egyre inkább a közönség is kiállítóhelyként, látogatóközpontként azonosítja a Magyarság Házát, köszönhetően az állandó és az időszakos kiállításoknak, és az azokhoz kapcsolódó rendezvényeknek.

Minden lényegében egy fő gondolatsorra épül fel: mire vagyunk büszkék mi, magyarok, milyen példákat, sikereket tudunk felmutatni, milyen élő hagyományokkal, kiemelkedő művészeti teljesítményekkel vagyunk jelen a világban. „Érték – hagyomány – találkozóhely” – ez az igazi üzenete a látogatóközpontnak.

Kiállítás-látogatottsági adatok

2015. évben összesen 19 224 fő nézte meg kiállításunkat. (Ezek a regisztrált látogatók, ezen kívül a kiemelt vendégek, külhoni képviselők is növelték a létszámot.)

Múzeumpedagógiai foglalkozások

2015. évben összesen 186 db bejelentkezett csoport volt, zömmel iskolai osztályok. Ezekben összesen 7 308 fő vett részt. Többségük valamilyen tárlatvezetést, múzeumpedagógiai foglalkozást is igényelt, az alábbiak szerint:

Program típusa	Darab	Létszám
Tárlatvezetések	132	4.438
Múzeumpedagógiai órák	21	439
Tematikus órák (Anyanyelv napja, Március 15., Víz Világnapja, Világúr Napja)	14	309
Vezetés nélküli csoportok	52	2 122
Mindösszesen:	186	7 308

Az **Erzsébet tábor „Határtalan Túra” program** keretében augusztusban ezer külhoni (Kárpát-medencei) diáknak szerveztünk teljes napos programot: budai vársétával, majd több csoportban tárlatvezetéssel, magyar vendéglátással vártuk a diákokat, tíz napon keresztül, naponta két-három csoportban.

A Mi, magyarok kiállítás külső helyszíneken:

A kiállítás kommunikációjának részeként interaktív foglalkozásokkal bemutatkoztunk a **„Múzeumok Majálisa”** programon. Jelen voltunk a **Művészetek Völgyében, Kapolcson**, a Muharay Népművészeti Szövetséggel együttműködve.

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösséggel együttműködve a Mi, magyarok kiállítás alapján egy tizenegy tablós tárlatot nyitottunk meg Lendván az államalapítás ünnepén belül. Erre az alkalomra a helyi magyar újság egy egész számot szentelt a Mi, magyarok kiállításnak és a Magyarság Házának.

A Magyar Emigrációs és Diaszpóra Kiállítás

A Magyar Állandó Értekezlet 2011-ben fogadta el a Magyar Nemzetpolitika – a nemzetpolitikai stratégia kerete című dokumentumot, amely külön fejezetben foglalkozik a diaszpóra kérdéskörével. A dokumentum kiemeli, hogy „a diaszpórában élő magyarság a magyar nemzetpolitika húsz éve háttérbe szoruló szegmense. Célunk, hogy a világban szétszórta élő magyarságot jobban bevonjuk a magyar nemzet életébe.” A fenti cél érdekében több intézkedési irányt is megfogalmaz, melyek egyike a diaszpóra képzettségének, képességeinek elismerése és terjesztése.

A Magyar Diaszpóra Tanács 2012. október 8-án elfogadott nyilatkozatában a felek kijelentették: „A Magyar Kormány hangsúlyozottan számít a diaszpórában élő magyar közösségekre, a befogadó államban felhalmozott szellemi potenciáljukra és kulturális örökségükre a világ magyarsága megbecsültségének és versenyképességének együttes megerősítése érdekében.”

A fenti kormányzati célok megvalósulását szolgálja a Magyarság Házában megvalósuló Magyar Emigrációs és Diaszpóra Központ és „Messzi-magyarok” Kiállítás létrehozása.

A Magyar Diaszpóra Tanács tagjai 2014. november 19-i zárónyilatkozatukban üdvözlötték a Mikes program működését, és örömeiket fejezték ki, hogy a program támogatja egy gyűjtemény létrehozását a Magyarság Háza közreműködésével, amely megőrzi és bemutatja az értékes magyar hagyatékot rendszeres, hogy fennmaradhassanak a jövő generációi számára.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 2015. január és február hónapokban előzetes tervet készített, amelyben a Szentháromság tér 6. szám alatti épület jelenlegi funkcióit, szabad helyiségeit, hosszú távú hasznosíthatóságát és az építészeti alkalmasságát, lehetőségeit is mérlegelve javaslatot tett a Magyar Emigrációs és Diaszpóra Kiállítás helyszínére, szakmai koncepciójára, belsőépítészeti kivitelezésére, melyet előzetes költségtervvel támasztott alá. Eszerint az újonnan létrejövő emigrációs és diaszpóra kiállítás megvalósításának teljes szakmai, marketing, építészeti, látványtervezési, installációs és kivitelezési költségeket is magába foglaló forrásigénye bruttó 408 433 000 Ft.

A magyar emigrációs és diaszpóra kiállítás kialakítására irányuló, 2015. március 31-én előterjesztett javaslatot a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, mint Tulajdonosi joggyakorló a 2015. április 8-án a 4/2015. számú alapítói határozatban elfogadta.

A kiállítás arra vállalkozik, hogy megmutassa a diaszpóra múltját, képet adjon mai állapotáról, ugyanakkor maga is, mint sajátos médium előkészítő fázisa – első lépése – legyen egy Magyarországon nem létező, hiányzó, ám messzemenően szükséges diaszpóra kutató központ megszervezésének.

2015. március 31-re a kuratóri testület elkészítette a kiállítás előzetes koncepcióját. A kurátorokkal kötött megbízási szerződések 2015 novemberétől szünetelnek, a feladat végrehajtása - a kiállítási helyszín végleges kiválasztásáig - ideiglenesen felfüggesztésre került.

4.1.1. A BGA Zrt. kommunikációs feladatai

A Magyarság Háza működésének, rendezvényeinek reprezentációja a tömegtájékoztatásban rendszeres és egyenletes, legerősebb a jelenlétünk az utóbbi években mind meghatározóbbá váló internetes, valamint az elektronikus médiumokban (rádiók, tévék). Célunk, hogy a médiával kialakult, kifejezetten korrektnek nevezhető kapcsolatunkat folyamatosan tovább erősítsük. Míg 2014-ben 144, 2015-ben mintegy 200 alkalommal jelentünk meg a különböző médiafelületeken.

Folyamatos és stabil a jelenlétünk a közösségi médiában (Facebook [közel 1800 követő /növekvő/], Instagram, Tumblr, Twitter – utóbbi három Magyarországon nem annyira elterjedt, de fontosnak érezzük, hogy ezeken a felületeken is megmutassuk magunkat).

Saját kiadványunk, a Bethlen News ősztől (augusztus-szeptemberi számtól) megújult borítóval kerül az olvasókhoz. A visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy a maga nemében egy jól sikerült periodikát sikerült céljaink szolgálatába állítani. (A kiadvány nyomtatott és elektronikus formában is hozzáférhető az érdeklődők számára.)

Törekszünk arra, hogy a nyilvánosságban történő reprezentációnk egyre inkább szervezett formát öltjön, amelynek egyik hatékony útja lehet a közvetlen pénzmozgást nem igénylő együttműködés a különböző médiafelületekkel (tévékkel, rádiókkal, nyomtatott sajtóval, hírportálokkal). Erre alapozva kötöttünk – pénzmozgást nem igénylő – megállapodást az Echo TV-vel, amely ennek keretében 2015. december 31-ig hatvan (60) alkalommal biztosított lehetőséget a Magyarság Házát (Mi, magyarok-kiállítást) népszerűsítő reklámok bemutatására a tévé képernyőjén.

Hasonló lehetőség nyílt meg számunkra a Tudorka c. gyermekmagazinnal való kapcsolat kialakítása révén. A közel két évtizede, alkalmanként (havonta [évente tízszer]), korosztályonként néhány tízezer példányban megjelenő, általános iskolásoknak szóló gyermekmagazin a 2014–15-ös tanévben feldolgozza a Mi, magyarok-kiállítást, a tárlat vezérfonalául szolgáló, Kosztolányi Dezső által 1933-ban megnevezett tíz legszebb magyar szó segítségével, havonta egy-egy szó köré csoportosítva az információkat. Szeptemberben jelent meg az első, kétoldalas publikáció a kiállításához direkt módon kapcsolódva, az ős szóhoz kötődően (a Mi, magyarok-logóval). A magazin versenyt hirdetett kisiskolások számára, keresve a 21. század legszebb magyar szavait.

A Magyar Szórvány Napjához kötődően az MTVA tematikus napot szervezett a közmédia felületein (rádió, tévé, internet). Több alkalommal előben jelentkezték a Magyarság Házából, néhány eseményről pedig felvételtől számoltak be.

A BGA Zrt. honlapja mellett 2014 októberétől működik a mimagyarok.com, majd 2015. február 26-tól a mimagyarok.hu weboldal, kifejezetten a kiállítás népszerűsítésére. A honlapon megjelenő arculat, grafika folyamatosan frissül.

A Mi, magyarok kiállítás népszerűsítését célzó kampányt március végén elindítottuk. Ennek nem csupán nyomtatott és elektronikus média hirdetések, rádióspotok, vírusfilmek képezték a részét, hanem eDm levél, új szórólap angol, német és magyar nyelven, buszreklámok és interjúk.

Különösen előnyös kommunikációs és reklámlehetőséget dolgoztunk ki a Budapesti Turisztikai és Fesztiválközponttal, a „Zenélő Budapest minikoncert-sorozat keretében. Minden pénteken, szombaton és vasárnap júniustól augusztusig erkély-koncertek szólnak a Magyarság Háza erkélyéről, a házhoz illően Erkel, Liszt zenéjével.

Szórólapjainkat elhelyeztük a Nemzeti Múzeum és a Néprajzi Múzeum recepcióján, ezt a kulturális intézményi együttműködést szeretnénk tovább bővíteni a jövőben. Kapcsolatban állunk a Parlament látogatóközpontjával, a közös munka részleteit még meg kell határoznunk annak érdekében, hogy az ott megjelenő csoportok ellátogassanak a Magyarság Házába is.

Szintén eredménynek tekintjük, hogy az EMMI Határtalanul programjának pályázati felhívásában a Mi, magyarok kiállítás megtekintése a hazai oktatási intézmények osztályai számára plusz pontot jelent az elbírálás során. Csak szeptember folyamán ötszáz diák tekintette meg a kiállítást ennek kapcsán.

Nyitottunk a kiállítási szakmai élet irányába, felkerült a Mi, magyarok kiállítás a Museum.hu oldalra, megjelentük a Múzeumok Majálisán, mely a múzeumi szakma legnagyobb szemléje. Jelen voltunk a

több százezres látogatottságú kapolcsi Művészetek Völgye rendezvényén, ahol népszerűsítő kampányt végeztünk.

4.2. Nemzetpolitikai Kutatóintézet tevékenységéről

A Kutatóintézet nyilvánosságának megerősítése a kutatások, konferenciák minél szélesebb körben történő terjesztésével, nemzetközi szereplők meghívásán keresztül nemzetközi szinten is ismertté tételével és a munka eredményének publikálásával fog megvalósulni.

Kutatások

Kutatási szempontból a prioritást a szakképzés évéhez kapcsolódó kutatások jelentették 2015-ben, de a korábbi tematikus évekhez (óvodások, kisiskolások, felsősök) kötődő kutatások is folytatódtak. A szakiskolákkal kapcsolatos kutatás célja Erdély, Felvidék, Vajdaság és Kárpátalja szakképző intézményeiben volt felmérni az iskola- és a pályaválasztás, valamint a továbbtanulás, munkavállalás szempontjait. Ebben együttműködtünk a HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központtal és a Central European Service for Cross-Border Initiatives (CESCI) kutatóintézettel. Mintegy 8 000 diákhoz jutottak el a kérdőívek, a lekérdezés online módon zajlott, ahol pedig az online kitöltés nem volt megoldható, ott személyesen történt meg a kérdőívek kitöltése, vagy postai úton kapták meg a kérdőíveket az iskolák. A kutatás három részből állt: első körben a szakiskolák igazgatói kaptak kérdőíveket, a második negyedévben zajlott a diákok megkérdezése, a következő fázisban pedig a helyi vállalkozók, munkáltatók megkeresése történt meg. Mindezek a felmérések terepmunkával párosultak. A kutatás részeredményei a külhoni magyar szakképzés évét lezáró konferencián bemutatásra kerültek.

2015. elején az Omnibus Kft.-vel közös kutatást indítottunk a külhoni magyar óvó- és tanítóképzés vizsgálatára, amelynek egyszerre van relevanciája a felsőoktatás és a szakképzés területén, illetve a pedagógushallgatók későbbi elhelyezkedése által az alap- és középfokú oktatás területén. A kutatás részeredményeit a nyári táborokban, a teljes kutatást pedig októberben mutatta be az NPKI a Magyarság Házában „A tanári munka hatása az oktatásra - pedagógushallgatók a fókuszban” c. rendezvényen. A kutatás résztanulmányai a *Kisebbségkutatás* folyóirat 2015/4-es számában jelentek meg.

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet 2015-ben is napirenden tartotta a külhoni magyar nyelvhasználat feltérképezésének témáját. Kárpátalja esetében készítettünk több fókuszcsoporthoz beszélgetést és egyéni interjúkat a magyar nyelv hivatalos használati lehetőségéről, a magyar kisebbség tagjainak viszonyulásáról, jogismeretéről és jogtudatosságáról. A kutatás eredményeit március folyamán Beregszászban és Nagydobronyban prezentáltuk.

A világban szétszórtságban élő magyarok egymás közötti, valamint Magyarországgal való kapcsolatainak ápolásához és erősítéséhez, elengedhetetlen a különböző országokban működő magyar szervezetek, magyar nyelvű médiumok és egyéb intézmények (egyház, cserkészlet, hétvégi iskola stb.) jelenlegi helyzetének, kialakulásának, igényeinek és szükségleteinek ismerete. A Nemzetpolitikai Kutatóintézet több forrást is felhasználva folyamatosan dolgozik ennek az átfogó ismeretanyagunk az összeállításán, bővítésén.

A Kutatóintézet a háttéranyagok, kutatási jelentések elkészítésében másodlagos adatelemzést is alkalmaz, ezért folyamatosan törekszünk arra, hogy a szomszédos országok statisztikai hivatalaitól beszerezzük a nemzetiségekre vonatkozó adatokat.

Az NPKI megalakulása óta nyomon követi a szomszédos országokban zajló, az ott élő magyarság életét meghatározó választásokat. A 2016-os szlovákiai parlamenti választások gyorsabb kiértékelése és a korábbi választásokkal való könnyebb összehasonlíthatósága

érdekében zajlott a 2010-től lezajlott valamennyi szlovákiai választás eredményének vizsgálata országos, járási és települési szinten.

Háttéranyagok, tanácsadás

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet az első félévben a nemzetpolitika a nemzetközi porondon, a nyelvi jogkiterjesztés lehetőségeiről (ebben: az árnyékjelentések módszertanának kidolgozása), a felvidéki önkormányzatiságról szóló koncepció, a kárpátaljai helyzet, a nemzetpolitika alapvetései témakörökben készített háttéranyagokat. Számos kérdésben segítettük háttéranyagokkal az Államtitkárságot. 2015. május 20-án kormányülésen került bemutatásra a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet által összeállított dokumentum a Kárpát-medencei magyarság helyzetéről. 2015 áprilisában a kutatóintézet szakmai felügyelete és részvételével készült el egy 60 oldalas háttéranyag a kárpátaljai magyarság helyzetéről. 2015 augusztusában két további nagyobb terjedelmű háttéranyag készült a külhoni magyar egyházakról és a külhoni magyar önkormányzatokról a Kormány számára. Szakértőként, a Nemzetpolitikai Államtitkárság felkérésére más nemzetpolitikai szereplők munkáját is segítjük. Rendszeresen – meghívásra, felkérésre – részt veszünk egyeztetéseken magyarországi kormányzati szereplőkkel és külhoni magyar szervezetekkel.

Konferenciák

2015 február 19-én a „Nyelv(használat) a gyakorlatban” c. konferencia, valamint az ehhez kapcsolódó „Kincses többnyelvűség Kolozsváron” c. kiállítás megszervezésére került sor.

Május 19-én került sor Az európai kisebbségvédelem kihívásai rendezvényünkre, amelyen Hans Heinrich Hansen elnök, a FUEN elnöke és Vincze Loránt, a FUEN alelnöke tartott előadást.

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet 2013-ban és 2014-ben a Kisebbségi Jogvédő Intézettel közösen szervezte meg a „Kisebbségvédelem Európában” c. nyári egyetemet. A sikeres együttműködést 2015-ben is folytattuk, az idei nyári egyetemre Gödöllőn került sor 2015. július 5-12. között. Mintegy 40, zömmel külhoni joghallgató kapott lehetőséget arra, hogy elmélyítsék a nemzetközi, valamint európai szintű kisebbségvédelemre vonatkozó ismereteiket.

A tavalyi évhez hasonlóan az idei Tusványoson is sátorral volt jelen az NPKI, ahol három nap alatt tucatnyi rendezvényre, szakmai vitára, kerekasztal-beszélgetésre került sor. A legnagyobb Kárpát-medencei nyári szabadegyetemen a Nemzetpolitikai Kutatóintézet szervezte a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Kutatóintézet közös sátrát.

2015. szeptember 28-án a katalán választásokhoz kapcsolódó rendezvényre került sor, október 21-én pedig egy másik autonóm területen, az Aaland-szigeteken lezajlott választás kiértékelése zajlott a Magyarország Házában tartott konferenciánkon.

2015. október 2-án „A tanári munka hatása az oktatásra - pedagógushallgatók a fókuszban” címmel tartott konferenciát az NPKI.

2015. október 15-én a Magyarország Házában sor kerül Schöpflin György európai parlamenti képviselő „Politika, illúziók, téveszmék” c. könyvének bemutatására az NPKI társszervezésében. Ugyancsak társszervezői voltunk az „Isten veled, liberalizmus? Az európai identitás válsága” c. rendezvénynek 2015. november 27-én. A rendezvény főszervezője az Európai Néppárt Képviselőcsoportja volt.

2015. október 27-én az ukrain helyhatósági választások eredményeit kiértékelő rendezvény zajlott az NPKI szervezésében.

2015. október 29-én Torockón, a Duna-Házban tartott konferenciát az NPKI „A kisebbségi oktatás értékei és kihívásai” címmel.

2015. november 13-án a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Magyar Nyelvstratégiai Intézet, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet együttműködésével került sor konferenciára a Magyarság Házában.

2015. november 15-én a Magyar Szórvány Napja alkalmából szervezett konferenciát az NPKI a Magyarság Házában „Magyarok szórványban: esélyek, lehetőségek, kihívás” címmel.

„A felvidéki magyar oktatás” című rendezvényre november 26-án került sor a Rákóczi Szövetséggel való együttműködésben.

2015. november 30-án a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet szervezésében a külföldi magyar szakképzés évét lezáró konferenciára kerül sor.

Kiadványok

A Lucidus Kiadóval, illetve a Kisebbségkutatással való együttműködés a 2015-ös évben is folytatódott, az egyes számok tematikája az éppen aktuális események alapján került meghatározásra. Az évi négy Kisebbségkutatásból három szám jelent meg, a negyedik lapszám szakmai előkészítése 2015 decemberében befejeződött, a nyomdai munkálatokat követően a folyóirat 4. száma csak 2016 elején jelent meg. Az angol nyelvű Minority Studies kiadvány szakmai előkészítése ugyancsak 2015 végére fejeződött be.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársainak közös termékeként készül továbbra is a Napi nemzetpolitikai sajtószemle, valamint a heti Nemzetpolitikai összefoglaló, illetve ez utóbbi angol nyelvű változata, a Weekly Media Review.

A Nemzetpolitikai Kutatóintézetről szóló hírek, a kutatóintézet anyagai rendszeresen megjelennek a Bethlen News-ban, amelynek szerkesztésében részt veszünk.

2015-ben is folytatódik az NPKI Elemzések, valamint az angol nyelvű Analyses megjelentetése. Ezek a nemzetpolitika, a külföldi magyarság szempontjából kiemelten fontos események, esetlegesen felmerülő problémák körüljárását célozzák, feladatuk hozzásegíteni a közvéleményt a külhonban zajló aktuális folyamatok megértéséhez. Összesen 16 elemzés jelent meg az első félévben.

Szakmai képviselet

Fontosnak tartjuk, hogy a Nemzetpolitikai Kutatóintézet képviseltesse magát a hazai, a határon túli magyar és a külföldi szakmai rendezvényeken, konferenciákon. Igyekszünk részt venni minden releváns nemzetközi konferencián, hogy a magyar nemzetpolitikát megismertethessük a nemzetközi szakmai nyilvánosság előtt, és annak megítélését valós tudományos alapokra helyezzük. A jelentősebb konferencia-szereplések közül ki kell emelnünk Kántor Zoltán előadását a Trans-ethnic Coalition-Building within and across

States c. konferencián az Uppsalai Egyetemen, valamint a Language policy in constructing national narratives címmel tartott előadását az Európai Parlamentben. Ezek mellett több előadásra is sor került a szakiskolások évéhez kapcsolódóan (előadásokat tartottunk Beregszászon, Magyarokán, Lendván, Szovátán, Sepsiszentgyörgyön és Eszéken). A pozsonyi Magyar Intézetben sor került az Autonomies in Europe c. kötet bemutatására. Előadást tartottunk a nemzetpolitika és külpolitika témakörben az MTA TK Jogtudományi Intézetében valamint angol nyelven az autonómiáról a beregszászi nemzetközi konferencián. További előadásokat tartottunk New Yorkban, Belgrádban, Bukarestben, Kolozsváron, Szabadkán, Budapesten.

A konferenciák mellett az Intézet munkatársai rendszeresen részt vesznek a magyarországi és a külföldi magyar területeken szervezett tudományos rendezvényeken is, csakúgy, mint a határon túli

nyári egyetemeken, diáktáborokban. Figyelemmel kísérjük a MÁÉRT és a KMKF szakbizottságainak, valamint a Nemzeti Összetartozás Bizottsága munkáját.

Az Ünnepi Könyvhéten a Nemzetpolitikai Kutatóintézet is jelen volt saját kiadványaival, valamint munkatársainak önálló publikációival. Az intézet két tudományos folyóirata, a magyar nyelvű *Kisebbségkutatás* és az angol nyelvű *Minority Studies* a Lucius Kiadó pavilonjában volt megvásárolható. Tóth Norbert „A kisebbségi területi autonómia elmélete és gyakorlata” című könyvét a L'Harmattan Kiadó standján lehetett fellapozni. Továbbá a Ludányi András gondozásában megjelent „Cseh Tibor: Csernától a Reménység taváig” című kötet a Fekete Sas kiadónál; míg Kántor Zoltán „A nemzet intézményesülése a rendszerváltás utáni Magyarországon” az Osiris Kiadónál volt megtalálható.

Rendszeresen jelen voltunk a hazai és külföldi médiában. Rendszeresen felkeresik az NPKI-t külföldi, magyarországi és külföldi kutatók szakmai konzultáció céljából.

Nemzetpolitikai képzés, továbbképzés

A Nemzetpolitikai Államtitkárság még 2012-ben indította el a közigazgatásban dolgozók számára a Nemzetpolitikai továbbképzést, melynek szakmai lebonyolítását az NPKI valósítja meg. A Nemzeti Közszerződési Egyetemen akkreditált továbbképzés 2015-ben is folytatódott; júniusban mintegy 60, októberben 50 kormánytisztviselő vett részt a képzésen. A továbbképzéseken az Intézet minden munkatársa tartott előadást. Folytak az előkészületek a nemzetpolitika angol nyelven történő oktatásának bevezetéséről. Ezek eredményeként a 2015/16-os tanévben angol nyelvű nemzetpolitikai kurzusok indulnak a Nemzeti Közszerződési Egyetemen és a Budapesti Corvinus Egyetemen.

5. A közhasznú tevékenység bemutatása (tevékenységenként)

közhasznú tevékenység megnevezése	m.n.s. egyéb kiegészítő szolgáltatás,
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely	2011. évi CLXXV. tv. 2010. évi CLXXXII. tv.
a közhasznú tevékenység célcsoportja	a külföldi magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulásának, anyagi és szellemi gyarapodásának, nyelvének, valamint kultúrája megőrzésének és továbbfejlesztésének, az anyaországgal történő és egymás közötti kapcsolatok fenntartása és erősítése érdekében létrejött szervezetek, intézmények, illetve magányszemélyek
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma	- „Szülőföldön magyarul” pályázati program (nevelési, oktatási, valamint tankönyv, taneszköz támogatásban részesült: 245 460 fő - Egyedi kérelem alapján támogatott szervezet, intézmény: 497 db - Meghívásos pályázati rendszerben támogatott szervezet (nemzeti jelentőségű programokra): 130 - Nyílt pályázati rendszerben támogatott szervezet 2047 db - Meghívásos rendszerben támogatott külföldi magyar értéktár népszerűsítésével kapcsolatos pályázatok száma: 7 db - Meghívásos pályázat kárpátaljai pályázók részére, támogatásban részesült pályázatok száma: 6 db - „dr. Szász Pál” tanulmányi ösztöndíjban részesült: 24 fő Tematikus év programjai: - „Külföldi magyar szakképzés támogatása-gyakornoki program”, 28 db pályázat részesült támogatásban - Tematikus évhez kapcsolódó nyílt pályázati rendszerben támogatott pályázók 46 db - Tematikus évhez kapcsolódó meghívásos pályázati rendszerben támogatott intézmények száma 15 db - Tematikus évhez kapcsolódó egyedi kérelem alapján támogatott szervezete, intézmények: 35 db - Erzsébet tábork „Határok nélkül” program keretében támogatott gyerekek: 1625 fő -Határon túli gazdaságfejlesztési és vállalkozásösztönzési program keretében támogatott szervezetek: 61 db
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:	a 2. pontban bemutatott részletes beszámoló tartalmazza

6. Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása

adatok eFt-ban

Felhasznált vagyonelem (saját tőke elemek)	Előző év	Tárgyév	Változás	
			Értékben	%-ban
Jegyzet tőke	5 000	5 000		
Tárgyévi eredmény (Vállalkozási eredmény)	2 014	1 549		
Eredménytartalék	41 579	43 593		
Értékhelyesbítés értékelési tartaléka	0	4 395 852		
Közhasznú tevékenység eredménye	0	0		
Saját tőke összesen	48 593	4 445 994	+ 4 397 401	9 149,45 %

A Társaságnem nem volt közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyona.

7. A cél szerinti juttatások kimutatása

A Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. közvetlenül nem nyújt cél szerinti juttatásokat. A támogatások a Bethlen Gábor Alap (BGA) könyveiben jelennek meg.

A BGA egy elkülönített állami pénzalap, melynek feladata, a külföldi magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulásának, anyagi és szellemi gyarapodásának, nyelvének és kultúrájának megőrzésének és továbbfejlesztésének, valamint az anyaországgal történő és egymás közötti kapcsolatok fenntartása és erősítése érdekében támogatások nyújtása. Az Alapból megítélt támogatások folyósításával, felhasználásnak ellenőrzésével és nyilvántartásával összefüggő, ill. az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény szerinti feladatokat látja el az Alap kezelő szerveként a magyar állam tulajdonában lévő Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

8. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

adatok eFt-ban

Tisztség:	2014.12.31	2015.12.31
Vezérigazgató	19 600	19 600
Összesen:	19 600	19 600

9. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

adatok eFt-ban

Megnevezés		2014.12.31	2015.12.31.
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:	19 600	19 600
Alapadatok		2014.12.31	2015.12.31.
B.	Éves összes bevétel	1 252 774	1 687 473
	ebből:	-	-
C.	A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	-	-
D.	Közszolgáltatási bevétel	-	-
E.	Normatív támogatás	-	-
F.	az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	111 190	245 942
G.	Korrigált bevétel (B-(C+D+E+F))	1 141 584	1 441 531
H.	Összes ráfordítás (kiadás)	1 250 760	1 685 924
I.	Ebből személyi jellegű ráfordítás	612 303	782 412
J.	Közhasznú tevékenység ráfordításai	856 987	716 815
K.	Adózott eredmény	2014	1 549
L.	A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (főben; a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)	-	-
Erőforrás-ellátottság mutatói:		Mutató teljesítése	
Ectv. 32§ (4) a) $((B1+B2)/2 > 1.000.000,- \text{ Ft})$		Igen	
Ectv. 32§ (4) b) $(K1+K2 \geq 0)$		Igen	
Ectv. 32§ (4) c) $((I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25)$		Igen	
Társadalmi támogatottság mutatói:		Mutató teljesítése	
Ectv. 32§ (5) a) $((C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02)$		Nem	
Ectv. 32§ (5) b) $((J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5)$		Igen	
Ectv. 32§ (5) c) $((L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő})$		Nem	

Budapest, 2016. február 29.

dr. Lélfai Koppány
vezérigazgató